

POSTÁS DOLGOZÓ

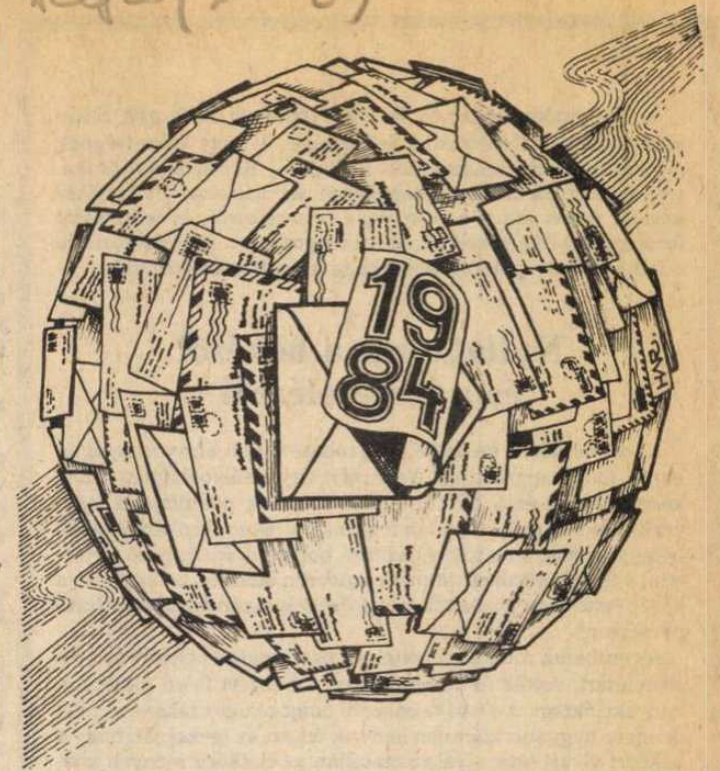
A POSTÁSOK SZAKSZERVEZETÉNEK LAPJA

XXIX. ÉVFOLYAM

1. SZÁM

1984. JANUÁR

ÁRA: 1,50 FORINT

Mérlegelve az igényeket és a lehetőségeket

A posta 1983. évi tervének teljesítését és 1984. évi előirányzatait tárgyalta a központi vezetőség

A Postások Szakszervezetének Központi Vezetősége 1983. december 15-i ülésén Főris Ferencné dr.-nak, a tervgazdasági szakosztály vezetőjének előadásában megvitatta a posta 1983. évi gazdasági és szociális tervének várható teljesítéséről, valamint az 1984. évi terv előirányzatáról szóló elfterjesztést. A szakszervezet

réséről Péntek Petronella kv-titkár tolmácsolta vitaindításként az elnökség előző napi állásfoglalását. Ezután több hozzászóló adott hangot véleményének, és egészítette ki a beszámolót. Az ülésen részt vett, és több fontos témában kiegészítő tájékoztatást adott Doros Béla elnökhelyettes is. Végül kiegészítésekkel a központi vezetőség elfogadta az előterjesztést.

Fél éve önállóan

1983 kiemelkedően fontos a posta életében. Július 1-től önálló, országos hatáskörű szervként, önálló népgazdasági ágazatként működik. A változás célja: a hírközlés érdekeinek jobb, eredményesebb érvényesítése a népgazdaságban. Ugyanakkor ez fokozott követelményt támaszt a munkában minden területen, valamennyi postással szemben. Az önállóság hatása ma még természetesen nem mérhető, csak hosszabb távon érvényesülhet.

Összességében ismét eredményes évet zárt a posta. A szolgáltatások helyzete, a dolgozók élet- és munkakörülményeivel együtt, a tervezett szerény mértékben javult. A lényeg az, hogy amit a lehetőségek mérlegelésével tavaly ilyenkor elhatároztunk, teljesítettük, annak ellenére, hogy az év közti szükségszerű népgazdasági intézkedések kedvezőtlenül befolyásolták a posta munkáját is. Rendkívül sok gondot okozott a már-már krónikus kábelhiány, a nem kielégítő berendezésszállítottság és az importkorlátozás.

Az elért eredmény elsősorban a postás dolgozók becsületes helytállásának és a vezetők erőfeszítésének köszönhető. A célok eléréséhez jelentős mértékben hozzájárult a szocialista munkavereseny, a mozgalom fejlődése, a munkahelyi kollektívák és a szocialista brigádok igyekezete. A brigádok és újtók eredményes munkája érződött az anyag- és energiagazdálkodásban is. A rendszertelen anyagellátás okozta nehézségek kiküszöbölésére

lést sokszor a kollektívák rugalmas alkalmazkodása és az újtók találékonysága tette lehetővé.

A központi vezetőség köszönetét fejezte ki mindazon postás dolgozóknak, munkahelyi kollektíváknak, akik, illetve amelyek áldozatos munkájukkal hozzájárultak a célok eléréséhez.

Az 1983. évi várható eredmény 4180,2 millió forint; 68 millió forinttal a tervezett alatt van. A bevétel (a posta-, az utalvány- és a hírlapszolgáltatás) több mint 100 millió forinttal meghaladja a tervezett; a költségek az előirányzatnak megfelelően alakultak. Ugyanakkor 165 millió forint eredményrontást okozott a távirószolgáltatás, illetve a rádió- és televízióműsor-sugárzásnál a korábbi túlszámlázás rendezése. Az adóknak, köztük az évközi bérfejlesztés progresszív adójának befizetése után 226,2 millió forint R-alap és 812,7 millió forint F-alap képezhető. A béradó progresszivitására jellemző, hogy 1 forint bérfejlesztéshez több mint 10 forint adót kell fizetni. A jövedelmesség mutató (nyereség osztva az eszközérték és a bértömeg összegével), mint az várható volt, tovább csökken, s éppen csak meghaladja a 13 százalékot.

A létszám alakulását jellemzően a fenntartási szükséglet és az ötnapos munkahétre való átállásnak az előző évről áthúzódó hatása befolyásolta. Az összes létszám a terv szerint alakul, de a belső arányoknál jelentős gondok mutatkoznak.

A teljes munkaidős létszám 700-zal növekszik, 130-cal elmarad a tervezettől. A forgalmi létszám 0,7 százalékkal haladja meg az előző évit, ugyanakkor 250 fős hiány várható az ipari, a hálózatépítési és a fenntartási tevékenységeknél.

A létszámhiányt részben pótolta a részmunkaidősök és nyugdíjasok erőteljesebb foglalkoztatása. Itt kedvező volt a nyugdíjas-foglalkoztatás jogszabályainak változása. Sok területen pedig a túlórázás segített. A bérszínvonal az 1 százalékos adózott bérfejlesztéssel együtt 4,77 százalékkal emelkedett.

Az 1983. évi állóeszköz-fejlesztési terv kidolgozásánál figyelembe kellett venni a beruházási vá-

sárlóerő visszafogására és a kereskedelmi mérleg egyensúlyának javítására irányuló népgazdasági döntéseket és szabályozómódosításokat.

A postát leginkább a költségvetési hozzájárulás csökkentése és az F-alapból való 6 százalékos elvonás érintette. A forrás csökkenése mellett jelentősen hátráltatták a beruházási munkát a belföldi és importanyag-ellátási nehézségek, a tőkés gépipport korlátozása és egyes hazai gyártású berendezések hiánya. Mindezek következményeként a munkákat negyedévenként felül kellett vizsgálni és az anyagellátáshoz igazodva átütemezni. A fejlesztési előirányzatok 89 százalékos teljesítése mintegy 4000 millió forintnak felel meg.

Szerény fejlődés

A postaforgalomnál folytatódott az új szolgáltatások kiterjesztése, illetve kísérleti bevezetése, a kezelés egyszerűsítése. Erőfeszítések történtek a közönség igényeinek mind teljesebb kielégítésére, a szolgáltatások színvonalának emelésére. Néhány intézkedés:

- a könyvelt küldemények ismételt, soron kívüli kézbesítésének kiterjesztése Budapesten kívül 34 városban,
- a pénzügyi szolgálat további kiterjesztése,
- a telephelyi csomagfelvétel kísérleti bevezetése,
- a gyógyszerbeszerzés kísérleti bevezetése Győr-Sopron megyében,
- a nyugdíjuttalványok idegen hivatali kézbesítésének országos kiterjesztése,
- öntapadós jelzők forgalomba hozatala,
- a karácsonyi csúcsgazdálkodás segítésére bélyegbenyomások készítése.

A postahivatali hálózat fejlesztése megközelítően a terv szerint alakult. 100 új postahivatalt, köztük egy nagyhivatalt (Pestlőrinc) helyeztek üzembe, mintegy

80 postahivatalt korszerűsítettek, felújítottak. A kezelési kisgépek beszerzésére előirányzott összeget ugyan felhasználták, de sem mennyiségben, sem összetételben nem sikerült teljesíteni a tervet. Az áremelkedés, a tőkés import korlátozása, a nem tőkés piaci hiánya együtt okozott gondot. A pénzforgalom automatizálására üzembe helyeztek egy R-35-ös, valamint egy TPA 1140 típusú számítógépet.

A hírlapszolgáltatásnál sikerült tartani a tervezett színvonalat, a remittenda mennyiségének csökkenése mellett a mennyiség 1,7 százalékkal nőtt. A lakosság ellátottságának növelésére a tervezett 40 hírlappavilon helyett 67-et, illetve a 2 hírlapbolt helyett 6-t nyitottak meg. A 2000 fő lélekszámot meghaladó 823 községből már 622-ben van hírlapárúsítás. A napilapterjesztés színvonalát javítja a számítógépes lapigénylés múlt évi bevezetése. Gondot okozott a tőkés import papír korlátozása miatt a Nők Lapjának az igénynél kisebb példányszáma.

Az adminisztráció csökkentésére bevezették a havi egyszeri hírlapárús-elszámolást. A nyomdai szállítások átütemezésével egyenletesebbé vált a hét egyes napjainak terhelése.

Az év végén szállították a szolnoki gőc hírlapfeldolgozó gépsort; az I. negyedéven várható az üzembe helyezése.

A távirószolgáltatás a tervezettnél 50-nél több új telexállomást, összesen 525-öt szereltek fel, de így is ezer fölé nőtt a várakozók száma. A postai táviróforgalom alakulására kedvezően hatott, hogy egyes utcai nyilvános és segélykérő állomásokról is lehet táviratot feladni.

Nem kielégítő az adatátviteli szolgálat fejlődése. Nemcsak az igényekhez, hanem a tervezetthez képest is jelentős az elmaradás az új állomások bekapcsolásában.

A távbeszélő-szolgálatra a szerény mennyiségi növekedés jellemző. Az év során 15 799 lakás-3043 közületi és 948 nyilvános állomást helyeztek üzembe. A távbeszélő-sűrűség 12,51-ről

12,86-ra nőtt, a várakozók száma meghaladja a 370 ezret.

Az előfizetők 63 százaléka közvetlenül társasághoz, a külföldi előfizetőket az öt vidéki nagyvárosnak és göckörzetének az előfizetői nemzetközi távhívásba való bekapcsolása révén. A belföldi távhívásban részt vevő helységek száma 400-ra nőtt. Lassú az automatizálás üteme, még mindig több mint 1900 helység 16 óra után nem érhető el.

A távhívás kiterjesztése ellenére sem csökken a helyközi kapcsolatszolgálat igénybevétele. A minőségi mutatók a nem kielégítő technikai feltételek és a túlterhelés miatt mind Budapesten, mind vidéken romlanak.

A fenntartási tevékenység kiemelt figyelmet kapott 1983-ban is. A fenntartási költség 2,5 százalékkal több a tervezettnél. A pénz elköltése azonban nem mindig és nem mindenütt járt együtt színvonal-emelkedéssel.

Jelentősebb befejezett beruházások:

A tervezett színvonalon

A szociális ráfordítások 1983-ban meghaladták az 1242 millió forintot, a tervezettnél 1 százalékkal nagyobbak. A munkavédelmi terv teljesült. Munkavédelemre 480 millió forintot költött a posta. Előrehaladás történt a műszeres mérések és vizsgálatok terén. A korszerűsítés, munkavédelmi szempontból nem megfelelő munkahelyek megszüntetése az anyagi lehetőségek szűkítése miatt lelassult.

A balesetek száma ugyan csökkent, de rendkívül kedvezőtlen a súlyos és halálos balesetek alakulása. Ezek előidézője döntő többségben a közlekedési szabályok, a munkavédelmi előírások megszegése volt. Ez arra utal, hogy még nem kielégítő az oktatás-nevelés, a munkavédelmi agitáció és propaganda hatékonysága. Nem volt zökkenőmentes a védőruhák, védőeszközök beszerzése. Az új Postai Munkavédelmi Szabályzat egyszerűsítette az egyéni védőruha és felszerelés juttatási rendszerét, rendezte a tisztítási, karbantartási feladatokat. Ennek ellenére a postaszervek egy részénél a végrehajtás akadozott. Gyakran előfordul, hogy a dolgozók nem használják a védőfelszerelést. Erélyesebb fellépésre van szükség mind a szakvezetők, mind a helyi szakszervezeti szervek részéről.

Szociálpolitikai célokra 762,8 millió forintot (a tervezettnél 1 százalékkal többet) fordított a posta. Az alapvető cél, a postás dolgozók szociális ellátásának

— Budapest: Óbuda és Teréz crossbar központ, a Havanna lakótelepen konténer- és 2 PAM központ;

— vidéken: Miskolc—Avas és Bicske crossbar központ, Hatvan, Pécs, Kaposvár, Miskolc konténerközpontok, valamint a szentendrei—pilisvörösvári körzet bővítése.

A vezeték nélküli szolgáltatásnak a biztonságra és a minőségre vonatkozó követelményei teljesültek. A fejlesztési forrás csökkentése 1983-ban ezt az ágazatot sújtotta legjobban. Az év folyamán üzembe helyeztek:

— A Petőfi-adó rekonstrukciójának keretében Lakihegyen egy középhullámú adót,

— Diósdon két 100 KW—A rövidhullámú adót,

— Győrben a televízió 1. műsorára egy 4 KW-os gerincadót és öt átjátszóadót,

— ugyancsak Győrben a televízió 2. műsorára új sugárárendszert és átjátszóadót.

szinten tartása megvalósult. A tervezettnél nagyobb arányban nőtt az üzemi étkeztetést igénybe vevők száma. Javult a konyhák gépesítettsége, technikai színvonal. Bővült — ha nem is kielégítő mértékben — az üzemegészségügyi ellátás.

Nem javult az egyenruha-ellátás, ezért új gyártóval kellett szerződést kötni. Gondot okoz továbbra is az anyagellátás.

A gyermekintézményi férőhely-ellátottság változatlanul jó. Növekedett a kedvezményes üdültesben részesülők száma. A balatonfenyvesi és balatonarácsi üdülő 1983-ban már teljes kapacitással működött. A nyár közepén üzembe lépett a zirc—tündérmajori gyermeküdülő új épületszárnya. Bővült a melegvízes üdülési lehetőség Gyulán, illetve Zalakaroson; a nyár elején megnyitott gárdonyi postás kemping iránt rendkívül nagy érdeklődés nyilvánult meg.

Változatlanul kiemelkedő a postás dolgozók lakásépítésének támogatása. Mintegy ezren több mint 107 millió forintos támogatásban részesültek.

A rászoruló, idős és egyedülálló postás nyugdíjasok életkörülményeinek javítására 40 helyet költöttek le a Fővárosi Tanács most létesülő szociális otthonában. Módosult a nagycsaládok és gyermeküket egyedül nevelők segélyezésének feltételrendszere, az egy főre eső jövedelemhatár 2500 forint. Segélyben több mint 14 ezer dolgozó részesült.

Mi várható 1984-ben?

— a társadalombiztosítási járulékok 10 százalékos emelése (mintegy 400 millió forint költségnövekedés);

— a 290 forintos jövedelemkiegészítésnek a bérbe építésével

(Folytatás a 2. oldalon)

Németh Károly látogatása a Magyar Postán

Németh Károly, az MSZMP Politikai Bizottságának tagja, a Központi Bizottság titkára a múlt év december 15-én a főváros XII. kerületébe látogatott. Kíséretében volt Jassó Mihály, a budapesti pártbizottság titkára.

Németh Károly délelőtti felkereste a Magyar Posta központját, ahol Hanga Mária, a XII. kerületi pártbizottság első titkára, Mátrai Rezső, a kerületi tanács elnöke, Tóth Illés, a Magyar Posta elnöke és Mészáros Ferenc, a posta központjának pártbizottsági titkára fogadta.

A Központi Bizottság titkárát Tóth Illés tájékoztatta a nemrég önállóvá vált Magyar Posta tevékenységéről, fejlesztési elképzeléseiről. A megbeszélésen jelen volt Csáki Lászlóné, a Postások Szakszervezetének főtitkára is. Németh Károly tolmácsolta Kádár Jánosnak, a Központi Bizottság első titkárának a posta dolgozóikhoz intézett üdvözlését, majd megtekintette a Krisztina Távbeszélő Üzemet, s megismerkedett a telefonhálózat helyzetével, rekonstrukciójával és a fejlesztés lehetőségeivel.

A Magyar Posta elnökének és a Postások Szakszervezete elnökségének EGYÜTTES SZABÁLYOZÁSA

A munkahelyi demokrácia rendszere és érvényesülésének biztosítása a Magyar Posta területén

A Minisztertanács és a Szakszervezetek Országos Tanácsának elnöksége 1049/1982. (XII. 15.) számú együttes határozatával rendelkezett a munkahelyi demokrácia egyes kérdéseiről.

„A munkahelyi demokrácia érvényre jutása és folyamatos fejlesztése társadalmunk lényegéből fakadó követelmény. Része a szocialista demokráciának, megvalósítása társadalmi, gazdasági előrehaladásunk fontos feltétele, eszöke.”

A Magyar Posta — összhangban az időszervi politikai és gazdasági feladatokkal — növeli a dolgozóknak a vezetésben való fokozottabb részvételét, különösen a szolgáltatással, a gazdálkodással és az elosztással összefüggő döntéseknél.

Alapvető célkitűzés, hogy a munkahelyi demokrácia az egy-
személyi felelős vezetés elvével összhangban, egymást kölcsönösen erősítve fejlődjön. A dolgozók részvétele a posta tevékenységében, annak irányításában és ellenőrzésében nem csupán vezetési módszer, hanem politikai követelmény is.

adminisztrációs tevékenység folyik, munkaértekezletet kell tartani. Szükség szerint több részleg termelési tanácskozása összehívandó és megtervezhető.

Az előírt időpontokon kívül szükség szerint a szervezeti egységek saját elhatározás alapján tarthatnak termelési tanácskozást, munkaértekezletet. Időpontját és napirendjét az időszervi feladatok alapján határozzák meg.

Feladata

— a dolgozók tájékoztatása az adott egységet érintő tervekről, a feladatok végrehajtása érdekében teendő intézkedésekről, a feladatok végrehajtásának helyzetéről,

— a kapott információk alapján a dolgozók javaslatot tehetnek

- a műszaki, forgalmi munkaszervezési feltételek javítására,
- a feladatok végrehajtásának módszereire,
- a munkafeltételeik és munkakörülményeik fejlesztésére,

— a helyileg legalkalmasabb munkaversenyformák kialakítása és a munkaverseny-vállalások elfogadása, értékelése.

Hatásköre

Döntési jogkörébe tartozik

— a helyi munkaverseny-vállalások elfogadása, a Szocialista Brigád cím adományozása (ha a brigádok száma az adott postaszervnél 15-nél kevesebb), a brigádelismerési fokozatok decentralizált odaítélése esetén azok adományozása, Kiváló Munkabrigád cím, Kiváló Ifjúsági Brigád cím odaítélése,

— a helyileg legalkalmasabb versenyformák kialakítása,

— a Kiváló Dolgozó cím, a Szakma Ifjú Mestere, Kiváló Ifjú Szakember cím odaítélése.

Véleményezési jogkörébe tartozik

— a hivatal, üzem, műhely, osztály stb. éves feladata,

— a munkaverseny eredményeinek értékelése,

— javaslatok a magasabb fokozatú brigádkitüntetésekre (ahol munkahelyi szinten szocialistabrigád-vezetők tanácskozása nincs, és a kitüntetések odaítélése nem decentralizáltan történik).

A termelési tanácskozás lebonyolítása

Az adott szervezeti egység szakmai vezetője a társadalmi szervek bevonásával gondoskodik:

— a termelési tanácskozás kitűzéséről, összehívásáról,

— napirendjének, beszámolójának elkészítéséről, megtartásáról, a dolgozók tájékoztatásáról,

— a dolgozók észrevételeinek, javaslatainak összegyűjtéséről, feldolgozásáról (írásbeli rögzítéséről);

Beszámoló

— az előző termelési tanácskozás határozatainak végrehajtásáról,

— a termelési tanácskozáson elhangzott észrevételekre, javaslatokra érdemi válasz adásáról.

A termelési tanácskozáson elhangzott észrevételek és javaslatok helyszíni megválasztása után a termelési tanácskozás határozatát hoz:

— az adott szervezeti egység saját hatáskörében megteendő intézkedésére,

— az intézkedés megtételére hivatott szervhez javaslatlételle.

Fel kell sorolni a meg nem valósítható javaslatokat (kellő indokok kifejtésével).

Résztvevői: az adott szervezeti egység valamennyi dolgozója.

1.2. KISHIVATALI DOLGOZÓK TANÁCSKOZÁSA

Kishivatali dolgozók tanácskozását kell tartani a fiókposták, I—III. osztályú postahivatalok dolgozóinak részvételével, körzetmentése, megvitatása, a csoport véleményének kialakítása, a területi döntések továbbvitelére,

Szerepe, feladata, hatásköre azonos a termelési tanácskozással.

A kishivatali dolgozók tanácskozását és az összehívott szakszervezeti taggyűlést lehetőleg egy napon, külön napirendi pontként kell megtartani.

Előkészítéséről és megszervezéséről a körzeti vagy góchivatalok vezetői gondoskodnak a jszb bevonásával (Budapesti az igazgatóság).

Az időpont és a napirend meghatározást az igazgatóság koordinálja a tszb-vel egyeztetve.

1.3. A SZOCIALISTA-BRIGÁD VAGY MUNKABRIGÁD-ÉRTEKEZLET

Feladata

— munkaverseny-mozgalm helyi céljaival összefüggésben kialakítja a dolgozó kollektívának és tagjainak feladatait, munkavállalásait,

— részt vesz teljesítményeik értékelésében, javaslatot tesz, dönt a hatáskörébe tartozó erkölcsi és anyagi elismerések odaítéléséről.

Hatásköre

Döntési jogkörébe tartozik

— a brigádvezető és -helyettes megválasztása,

— a brigád vállalatának kialakítása,

— a tagok egyéni vállalatokai,

— a tagok munkájának, magatartásának megítélése,

— a társadalmi munkaakciókban való részvétel,

— a brigád éves munkájának önértékelése,

— a brigád elismerése, kitüntetés esetén a jutalomösszegek egyénienkénti elosztása.

Véleményezési, javaslatlételi jogkörébe tartozik

— a brigádértekezlet határozata alapján a brigád javaslatlét, észrevétellel fordulhat a szakmai vezetéshez és a társadalmi szervekhez az adott munkahely feladatai végrehajtásának elősegítésével, társadalmi munkaakcióval, munka- és üzemszervezéssel, a munkavégzés biztonságával, a munkafegyelmeg megszilárdításával, a szociális ellátottsággal, továbbá a közvetlen szakmai vezető munkájával kapcsolatban,

— éves munkafeladatai, a saját területét érintően a szocialista cím, elismerés, kitüntetés megpályázása, illetve a szocialista cím megtartása,

— együttműködési szerződés kötése más munka- vagy szocialista brigádokkal.

A szocialistabrigád- vagy munkabrigád-értekezlet lebonyolítása

— szervezője és előadója a brigádvezető,

— résztvevői a brigád tagjai,

— az értekezletet szükség szerint, de legalább negyedévenként kell megtartani,

— az ott elhangzottakat, határozatokat rögzíteni kell a brigádnaplóban,

— a szakmai vezetést tájékoztatni kell a brigádértekezleten hozott döntésekről, javaslatokról, észrevételekről.

— A szervezeti egység szakmai vezetői, szakszervezeti szervei kísérjék figyelemmel a brigádértekezleteket!

1.4. SZAKSZERVEZETICSOPORT-TAGGYÜLÉS (CSOPORTMEGBESZÉLÉS)

Feladata

— az összehívott szakszervezeti taggyűlés, illetve a bizalmi testület elé kerülő témák, előterjesztések előzetes érdemi megismertetése, megvitatása, a csoport véleményének kialakítása, a területi döntések továbbvitelére,

— az érdekek, vélemények, javaslatok egyeztetése és az összegzett többségi álláspont kialakítása,

— a feladatok megismertetésének, megítélésének elősegítése, mozgósítás a feladatok magasabb színvonalú végrehajtása érdekében.

Hatásköre

Egyetértési jogkörébe tartozik

a kollektív szerződésben és a függelékben nem szabályozott, a csoport tagjai egészének munkaviszonyával és munkarendjével kapcsolatos azon kérdések, amelyekben a csoport szakmai vezetőjének intézkedési joga van.

Véleményezési jogkörébe tartozik

— az összehívott szakszervezeti taggyűlés, illetve a bizalmi testület elé kerülő témák, előterjesztések, így különösen a Posta Kollektív Szerződésének és postaszervi függelékének tervezete,

— a IV. fejezet szerint hatáskörébe tartozó vezetői véleményezés.

Javaslatlételi jogkörébe tartozik

— a szakszervezeti csoportban vagy a hivatalban, üzembn stb. a dolgozók élet- és munkakörülményeinek, szociális, egészségügyi és kulturális ellátottságának eredményességének növelési formái, eszközei és módszerei.

Ellenőrzési jogkörébe tartozik

— a csoport szakmai vezetőjének (hivatalvezető, osztályvezető, csoportvezető stb.) a dolgozók élet- és munkakörülményeivel kapcsolatos tevékenysége,

— a szakmai egység (hivatal, osztály, csoport, brigád) tervének, programjának teljesítése,

— a határozatok végrehajtása,

— a szakszervezeti és munkahelyi demokrácia érvényesülése, a dolgozók, illetve képviselőikben a bizalmi észrevételeinek és javaslatainak figyelembevétele.

A szakszervezeti csoporttaggyűlés (csoportmegbeszélés) lebonyolítása

— szervezője a szakszervezeti bizalmi,

— előadója a bizalmi, a vezető munkaviszonyát érintő kérdésekben a munkáltatói jogkör gyakorlója vagy megbízottja,

— résztvevői a szakszervezeti csoport működési területéről valamennyi dolgozó.

1.5. ÖSSZEHOVOTT SZAKSZERVEZETI

TAGGYÜLÉS VAGY BIZALMIK TESTÜLETE

Feladata

— a munkahelyi demokrácia fórumaként a dolgozók munkaviszonyát, élet- és munkakörülményeit érintő legáltalánosabb ter-
vezési, gazdálkodási és elosztási kérdésekben gyakorolja a feladat- és hatáskörébe utalt jogokat.

Hatáskör

Döntési jogkörébe tartozik

— a szervezeti egység rendelkezésére álló szociális, kulturális célokra fordítható összegek felhasználása.

Egyetértési jogkörébe tartozik

— a kollektív szerződésben, illetve a postaszervi függelékben nem szabályozott, a postaszerv dolgozóinak munkaviszonyával összefüggő olyan kérdések rendezése, amelyek a postaszervet vagy annak nagyobb egységét érintik,

— a bérfejlesztés felhasználásának főbb elvei és arányai, valamint az egységek közötti felosztás.

Véleményezési jogkörébe tartozik

— az éves terv (feladatterv, munkaprogram),

— a Magyar Posta Kollektív Szerződése és Függeléke, valamint a végrehajtásukról szóló évenkénti beszámoló és módosítás tervezete,

— a középfokú postaszerv szociális és munkavédelmi terveinek teljesítéséről szóló beszámoló és a következő időszakra szóló terv,

— a Magyar Posta Törzsgárda Szabályzatának tervezete, módosítása,

— a IV. fejezet szerint hatáskörébe tartozó vezetői véleményezés.

Az összehívott szakszervezeti taggyűlés vagy bizalmi testület ülésének lebonyolítása

— szervezője: a szakszervezeti bizottság,

— résztvevői: a szakszervezeti alapszervezet hatáskörébe tartozó dolgozók, vagy a bizalmi testület tagjai, a szakmai vezető és a tárgyalandó témától függően a szakapparátus illetékesei.

1.6. SZAKSZERVEZETI BIZOTTSÁG

Feladata

Az összehívott taggyűlésnek, illetőleg a bizalmi testületének két ülése között a munkahelyi demokrácia fórumaként ellátja a dolgozók képviselőit a hatáskörébe tartozó feladatokat, együttműködik a szervezeti egység szakmai vezetőjével.

Hatáskör

Egyetértési jogkörébe tartozik

— a szervezeti egység valamennyi dolgozóját vagy nagyobb csoportját érintő, a munkaviszonyra és munkakörülményekre vonatkozó azon kérdések, amelyeket a kollektív szerződés illetve postaszervi függelék nem szabályoz,

— a szocialista munkaverseny szervezése, irányelveinek meghatározása,

— a verseny nyilvánosságának biztosítása, a munkaverseny értékelése, a kitüntetésekkel járó jutalomkeret elosztása,

— a törzsgárdatagság és a megszüntetéssel kapcsolatos vitás ügyek,

— a szakmai kitüntetésekre vonatkozó személyi javaslatlételle.

A munkahelyi demokrácia továbbfejlesztésének követelményei

A munkahelyi demokrácia továbbfejlesztése minden vezetőnek alapvető feladata. Kötelessége biztosítani, hogy minden dolgozó kellő tájékozottsággal részt vehessen a döntések kialakításában és a végrehajtáshoz szükséges feltételek megteremtésében.

Biztosítani kell, hogy a munkahelyi demokrácia fórumrendszer tartalmilag betöltse a funkcióját. Erősítse a dolgozóknak a tulajdonosi szemléletet a munkahelyi feladatok kialakításánál, végrehajtásánál, valamint a felelősségtudatot a népgazdasági, postai, postaszervi érdekek egyeztetésénél, és juttassa érvényre a postás dolgozók mindenkorai érdekeit.

A feladatok és jogkörök elhatárolásánál figyelembe kell venni, hogy az egyes fórumok azokkal a kérdésekkel foglalkozzanak, amelyekben helyzetüknél, összetételüknél fogva a leghatékonyabban valósíthatják meg a dolgozók részvételét a vezetésben, alkotó közreműködésüket a postai feladatok sikeres teljesítésében.

A fórumok segítsék olyan közvélemény, légkör kialakítását, amely felelősséggel egyezteteti a

különböző érdekeket. A jogokat együtt értelmezi a kötelességekkel, támogatja a rendet, fegyelmet, a hatékonyabb munkát megkövetelő vezetést. Kellően érzékelteti, mikor van helye a vitának és mikor a fegyelmezett végrehajtásnak.

A dolgozóknak joguk, hogy részt vegyenek a vezetésben és irányításban, közreműködjenek a postás dolgozók élet- és munkakörülményeit érintő intézkedések, ezen belül kiemelten az üzem- és munkaszervezési elképzelések, a tervek, a műszaki fejlesztési irányelvek előkészítésében, a döntések és határozatok hozatalában. Ugyanakkor kötelességük a döntések, rendelkezések, utasítások, szabályzatok alapján a feladatok minél eredményesebb megvalósítása, a szolgáltatások minőségének fokozott javítása érdekében a legjobb tudással és szorgalommal dolgozni.

A szocialista normákat sértő magatartás elleni közös fellépés, az önmagunkkal, munkánkkal, dolgozótársainkkal szembeni igényesség a közönség erejét növeli, biztosítja az érdemi beleszólás súlyát.

- szakszervezeti bizottság,
- brigádvezetők tanácskozása,
- rétegtanácskozások.

2. A KÖZÉPFOKÚ POSTASZERVEK SZINTJÉN

— szakszervezeti bizalmi küldötteinek testülete vagy összehívott taggyűlés,

— szakszervezeti bizottság,

— szocialistabrigád-vezetők (vagy küldötteinek) tanácskozása,

— rétegtanácskozások (ifjúsági parlament, újtók, feltalálók tanácskozása stb.)

3. POSTASZINTEN

— szocialistabrigád-vezetők országos tanácskozása,

— rétegtanácskozások (országos postás ifjúsági parlament, újtók-feltalálók országos tanácskozása stb.)

— szakszervezeti bizalmi küldötteinek testülete vagy összehívott taggyűlés,

— szakszervezeti bizottság,

— szocialistabrigád-vezetők (vagy küldötteinek) tanácskozása,

— rétegtanácskozások (országos postás ifjúsági parlament, újtók-feltalálók országos tanácskozása stb.)

— szakszervezeti bizalmi küldötteinek testülete vagy összehívott taggyűlés,

— szakszervezeti bizottság,

— szocialistabrigád-vezetők (vagy küldötteinek) tanácskozása,

— rétegtanácskozások (országos postás ifjúsági parlament, újtók-feltalálók országos tanácskozása stb.)

— szakszervezeti bizalmi küldötteinek testülete vagy összehívott taggyűlés,

A fórumok feladata, hatásköre, működése

1. MUNKAHELYI SZINTŰ FÓRUMOK

1.1. TERMELESI TANÁCSKOZÁS VAGY MUNKAÉRTEKEZLET

A termelési tanácskozást decentralizáltan (hivatalonként, osz-

tályonként, üzemszervezénként, műhelyenként, főépítésvezetőségenként, munkacsoportonként stb.) évente legalább két alkalommal

— az I. és III. negyedévben — kell megtartani. Az irányító törzslétszámát magába foglaló osztályoknál és mindazokon a munkahelyeken, amelyeken irányító- és

Véleményezési jogkörébe tartoznak

- a postaszerv dolgozóit vagy nagyobb csoportját érintő munkáltatói intézkedések tervezetei,
- a társadalmi tulajdon védelmére, a munkafegyelem megszlárdítására hozott szakmai vezetői intézkedések,
- a postaszervet érintő, az átszervezésre, korszerűsítésre vonatkozó tervezetek,
- a IV. fejezet szerint hatáskörébe tartozó vezetői véleményezések.

1.7. SZOCIALISTABRIGÁD-VEZETŐK TANÁCSKOZÁSA

A szocialistabrigád-vezetők tanácskozásait munkahelyi szinten ott kell tartani, ahol a brigádok száma a 15-öt meghaladja. Ahol brigádvezetők tanácskozását tartanak, ez gyakorolja az egyébként a termelési tanácskozás hatáskörébe tartozó, e pontban meghatározott jogosítványokat.

Feladata

- A tanácskozásokon határozák meg a brigádok részére az időszéri követelményeket, a terület postai feladatainak megvalósítását segítő brigádmozgalmi célkitűzéseket. Mozgósítson a tanácskozás az újítási feladattervek megvalósítására, a munka- és üzemszervezés korszerűsítésére! Adjon tájékoztatást az erkölcsi és anyagi ösztönzés helyi formáiról!
- Vitassák meg azokat az elgondolásokat, amelyek elősegítik a vezető funkciók betöltésére alkalmas brigádvezetők és brigádtagok intézményes képzését!
- Ismertessék a feladatokat és a megvalósításhoz — döntés előtt — igényeljük a brigádvezetők tapasztalatait, véleményét, javaslatait!

Döntési jogkörébe tartozik

- a magasabb szintű brigádvezetői tanácskozásra küldöttek megválasztása,
- a helyi munkaverseny-válalások elfogadása, a Szocialista Brigád cím adományozása, a brigádelismerési fokozatok decentralizált odaítélése esetén azok adományozása, a Kiváló Munka-brigád cím, Kiváló Ifjúsági Brigád cím odaítélése,
- a helyileg legalkalmasabb versenyformák kialakítása.

Véleményezési jogkörébe tartozik

- a postaszerv éves munkaverseny-célkitűzése,
- a Kiváló Hivatal, Üzem stb. cím megpályázása,
- a munkaverseny eredményeinek értékelése.

Javaslatot tesz

- amennyiben a brigádelismerési fokozatok odaítélése nincs decentralizálva, az elismerésre, — magasabb fokozatú brigádkitüntetésekre.
- A szocialistabrigád-vezetők tanácskozásának lebonyolítása
- Legalább évente egyszer kell megtartani.
- A postaszerv vezetője a szakszervezeti bizottsággal egyeztetve gondoskodik összehívásáról, a napirendre vonatkozó javaslatról, a tárgyalási téma előkészítéséről, előterjesztéséről.
- Résztevői a brigádvezetők, a tárgyalandó téma szakmai felelőse, a szakmai vezető, a szakszervezeti bizottság titkára.

1.8. RÉTEGTANÁCSKOZÁSOK

A munkahelyi demokrácia érvényesülésének sajátos formái. A helyi igények és a kiadott központi rendelkezések figyelembevételével kerül sor összehívásukra, a gazdasági vezető, a szakszervezeti bizottság vagy a KISZ-szervezet kezdeményezésére. Rétegtanácskozások lehetnek: az ifjúsági parlament, egyéb rétegek csoportok részére tartott megbeszélések. Az ifjúsági parlamentek munkahelyi szintű szervezését, feladatát, hatáskörét külön utasítással tartalmazza.

2. KÖZÉPFOKÚ POSTASZERV SZINTŰ FÓRUMOK

2.1. SZAKSZERVEZETI BIZALMIK (KÜLDÖTTEINEK)

TESTÜLETE VAGY ÖSSZEVONT TAGGYŰLÉS

Feladata

- képviseli a középfokú postaszerv dolgozóit a munkahelyi demokratikus kérdésekben.
- Hatásköre
- Döntési jogkörébe tartozik
- a kollektív szerződés postaszervi függelékének teljesítéséről szóló beszámoló elfogadása,
- a postaszervi jóléti (szociális) és kulturális alap hatáskörébe utalt részének felhasználása.

Egyetértési jogkörébe tartozik

- a kollektív szerződés postaszervi függelékének megkötése és módosítása,
- a bérfejlesztés és jutalmazási keret felhasználási főbb elveinek és arányainak kialakítása, a postaszerv egységei közötti felosztása,
- a postaszerv középtávú és éves szociális tervének kialakítása, módosítása, a végrehajtásról szóló beszámoló elfogadása,
- a postaszervi jóléti (szociális) és kulturális alap téma szerinti felosztása,
- a részesedési alap felhasználásának előirányzata.

Véleményezési jogkörébe tartozik

- a Magyar Posta Kollektív Szerződésének végrehajtásáról szóló beszámoló,
- a Magyar Posta Kollektív Szerződése módosításának tervezete,
- a postaszerv középtávú és éves terve, azok módosítása és a végrehajtásáról szóló beszámoló,
- a Magyar Posta Törzsgárda Szabályzatának tervezete, módosítása,
- IV. fejezet szerint hatáskörébe utalt vezetői véleményezés.

Lebonyolítása

- a szakszervezeti bizottság szervezi a gazdasági vezetővel egyeztetve,
- a szakmai vezetés gondoskodik a tárgyalandó szakmai anyag elkészítéséről és kellő időben történő rendelkezésre bocsátásáról.

Résztevői

- a bizalmistestület tagjai, a szakmai vezető, valamint a tárgyalandó témától függően a szakapparátus illetékesei és a szakterület irányító.
- Azoknál a középfokú postaszerveknél, ahol munkahelyi szinten összevont taggyűlés vagy szakszervezeti bizalmiak testülete nincs, a postaszervi bizalmistestület (összevont taggyűlés) a munkahelyi és középszintű jogokat is gyakorolja.

2.2. SZAKSZERVEZETI BIZOTTSÁG

Feladata

- a bizalmistestület két ülése között a középfokú postaszerv szakszervezeti szervei munkájának szervezése, irányítása és ellenőrzése. Gyakorolja a munkahelyi demokratikus jogokat a szakszervezeti bizalmiak (küldötteinek) testületének határozata alapján.

Hatásköre

- Döntési jogkörébe tartozik
- a rendelkezésre bocsátott vállalati segélykeret felosztása.

Egyetértési jogkörébe tartoznak

- a szociális, kulturális beruházási témajavaslatok,
- a nagyobb egységeket érintő, a kollektív szerződésben és annak függelékében nem szabályozott, a munkaviszonyra, a szociális, kulturális ellátásra vonatkozó kérdések,
- a középfokú postaszerv éves célkitűzései, munkaverseny-vállalásai, valamint a munkaverseny-akciókban való részvétel,
- a postaszerv és az szb hatáskörébe utalt, a munkaverseny eredményei alapján adható kitüntetések, elismerések adományozása, és az azokkal járó jutalomkeretek elosztása, a kitüntetések decentralizált odaítélése esetén a kitüntetői keretek felosztása,

- a lakásépítési keretek személyekre történő jóváhagyása,
- a szakmai kitüntetői keretek elosztása,
- a szociális, kulturális és sportintézmények (helyiségek) más célra való felhasználása,
- a munkahelyi demokrácia postaszervi gyakorlatának kialakítása,
- a középfokú postaszerv munkavédelmi, munkaverseny-szabályzata, illetve a szabályzatok postaszervi függelékei,
- a verseny nyilvánosságának biztosítása, a munkaverseny segítése, értékelése,
- a prémiumrendszerek kialakítása, változtatása.

Véleményezési jogkörébe tartozik

- a postaszerv jóléti (szociális) és kulturális alap döntési jogkörébe nem utalt részének felhasználása,
- a középfokú postaszerv és a végrehajtó szervek ügyrendje, továbbá az átszervezésre, korszerűsítésre vonatkozó tervezetek, a Magyar Posta Központjánál: a Magyar Posta Központjának ügyrendje, továbbá az átszervezésre, korszerűsítésre vonatkozó tervezetek,
- a középfokú postaszerv szintjén a dolgozók széles körét, valamely rétegét, illetve munkaköri csoportját érintő munkáltatói intézkedések tervezete,
- a középszerv által meghirdetett anyagi vagy erkölcsi elismeréssel járó pályázatok,
- a IV. fejezet szerint hatáskörébe utalt vezetői véleményezés.

Résztevői

- a szakszervezeti bizottság tagjai, a szakmai vezető, valamint a tárgyalandó témától függően a szakapparátus illetékesei, és a szakterületet irányító. Azoknál a középfokú postaszerveknél, ahol munkahelyi szinten szakszervezeti bizottság nincs, a postaszervi szb a munkahelyi és középszintű jogokat is gyakorolja.

2.3. SZOCIALISTABRIGÁD-VEZETŐK (BRIGÁDVEZETŐ-KÜLDÖTTEK) TANÁCSKOZÁSA

A postaszerv szintjén kell tartani, a brigádok számától függően valamennyi brigádvezető részvételével vagy brigádvezető-küldöttek munkahelyi szintű megválasztásával, brigádvezető-küldöttek értekezlet formájában.

Feladata azonos a munkahelyi szintű brigádvezetői tanácskozás feladatainak jellegével, de értelem szerűen a postaszerv egészét átfogó szerepe van.

Hatásköre

- Döntési jogkörébe tartozik
- a középfokú postaszerv munkaverseny-vállalásainak elfogadása.

Véleményezési jogkörébe tartozik

- a Kiváló Igazgatóság, Üzem, Hivatal, Intézet stb. cím megpályázása,
- a postaszerv munkaverseny-szabályzata,
- a postaszerv munkaverseny-célkitűzése.

Javaslattevési jogkörébe tartozik

- a Posta Kiváló Brigádja és ennél magasabb kitüntetés.
- E fórum jogosítványait az igazgató és a tszb közös megállapodása alapján szükség szerint a bizalmi testület is gyakorolhatja.

Lebonyolítása

- Legalább évente egyszer kell megtartani.
- A tanácskozások összehívásáról, a napirendre vonatkozó javaslatokról, a tárgyalási téma előkészítéséről, előterjesztéséről, a postaszerv vezetője a szakszervezeti bizottság közreműködésével gondoskodik.

Résztevői

- a brigádvezetők (küldöttek), a szakmai vezetés, a tszb, az szb titkára, a tárgyalandó téma szakmai, szakszervezeti felelőse. Ahol munkahelyi szinten brigádvezetői tanácskozás nem működik, ez a fórum gyakorolja a munkahelyi szintű jogokat is.

2.4. RÉTEGTANÁCSKOZÁSOK

A postaszervek szintjén megtartandó rétegtanácskozások

- ifjúsági parlament,
- újítók, feltalálók tanácskozása.

Ezenkívül a szakmai és társadalmi szervek együttes elhatározásával esetenként más — a célnak megfelelő — rétegtanácskozás összehívására is sor kerülhet.

2.4.1. IFJÚSÁGI PARLAMENT

Postaszervi szintű szervezését, feladatát, hatáskörét, külön utasítással tartalmazza.

2.4.2. ÚJÍTÓK, FELTALÁLÓK TANÁCSKOZÁSA

Szükség szerint, de legalább háromévenként kell összehívni.

Feladata

- a postai feladatok eredményes megvalósítását biztosító célkitűzések megvitatása,
- a beszámolás az előző tanácskozás határozatainak végrehajtásáról,
- átfogó értékelés az újítómozgalom helyzetéről,
- a mozgalomban meglevő hiányosságok és megszüntetésük lehetőségeinek feltárása.

Véleményezési jogkörébe tartozik

- az újítómozgalom továbbfejlesztése érdekében tervezett intézkedések.

Lebonyolítása

A postaszerv vezetője a szakszervezeti bizottság közreműködésével gondoskodik a megszerzéséről, a tárgyalandó anyag elkészítéséről, a résztvevőknek kellő időben való rendelkezésére bocsátásáról.

Résztevői: az újítók, szakvéleményezők, az újítások hasznosításában közreműködők, az elbírálók és a KISZ helyi szervének képviselői, a postaszerv vezetője, a szakszervezeti bizottság titkára, a szakszervezeti újítási felelős.

3. POSTASZINTŰ FÓRUMOK

3.1. SZOCIALISTABRIGÁD-VEZETŐK (KÜLDÖTTEK) ORSZÁGOS TANÁCSKOZÁSA

Feladata

A szocialistabrigád-vezetők tanácskozása segítse elő, hogy növekedjen a szocialista brigádok szerepe a posta előtt álló feladatok meghatározásában és megvalósításában. Fokozódjon szerepük a közéletben és a közvélemény helyes irányú formálásában. Irányítsák a szocialista brigádok figyelmét a hatékonyabb munkára, a takarékosagra, a költségek csökkentésére, a munkafegyelem megszilárdítására, a postai szolgáltatások minőségének további javítására, a posta szolgáltatásait igénybe vevők és a postás dolgozók közötti kapcsolat állandó javítására, a szocialista életmód erősítésére.

Hatásköre

Véleményezési jogkörébe tartozik

- a munkaverseny-mozgalom helyzete, továbbfejlesztésének kérdései.

Lebonyolítása

A Magyar Posta elnöke a Postások Szakszervezetének elnökségével együtt gondoskodik a tanácskozás ötvenkénti összehívásáról, a tárgyalandó anyag elkészítéséről és kellő időben való rendelkezésre bocsátásáról.

Résztevői

A középfokú postaszervek megválasztott brigádvezetői küldöttei, a Magyar Posta szakmai, párt-, szakszervezeti, KISZ-vezetői.

3.2. RÉTEGTANÁCSKOZÁSOK

Postaszinten megtartandó rétegtanácskozások

- ifjúsági parlament,
- újítók és feltalálók országos tanácskozása.

3.2.1. ORSZÁGOS POSTÁS IFJÚSÁGI PARLAMENT

Postaszintű szervezését, feladatait, hatáskörét, lebonyolítását külön utasítás tartalmazza.

3.2.2. ÚJÍTÓK ÉS FELTALÁLÓK ORSZÁGOS TANÁCSKOZÁSA

Feladata

- a Magyar Posta előtt álló műszaki, forgalmi, gazdasági feladatok jobb megvalósításának elősegítése,
- az újítómozgalom helyzetének átfogó értékelése, az előző tanácskozás határozatainak végrehajtásáról való beszámolás,
- az újítómozgalomban még meglevő hiányosságok és azok megszüntetése lehetőségeinek feltárása.

Véleményezési jogkörébe tartozik

- a postaszintű újítómozgalom helyzete, továbbfejlesztésének kérdései.

Lebonyolítása

Szükség szerint, de legalább öt évenként kell összehívni. A Magyar Posta elnöke a Postások Szakszervezetének központi vezetőségével együttműködve gondoskodik a tárgyalandó anyag elkészítéséről, a résztvevőknek kellő időben való rendelkezésére bocsátásáról és a tanácskozás meg-szerzéséről.

Résztevői

A postaszervek választott küldöttei (újítók, szakvéleményezők), az újítások hasznosításában közreműködők, elbírálók, szakmai vezetők, a szakapparátus téma szerint illetékes felelősei, a KISZ, a Postások Szakszervezete elnökségének képviselői és az MTESZ.

4. AZ ÁGAZATI SZAKSZERVEZET KÖZPONTI IRÁNYÍTÓ SZERVEI

A központi vezetőség és az elnökség nem munkahelyi demokratikus fórumok. Munkájukat az alapszabályra épülő működési szabályzat szerint látják el. A posta sajátosságai adódóan azonban munkahelyi demokratikus jogokat is gyakorolnak.

4.1. POSTÁSOK SZAKSZERVEZETÉNEK KÖZPONTI VEZETŐSÉGE

Hatásköre

Egyetértési jogkörébe tartozik

- a kollektív szerződés megkötése, módosítása,
- a kollektív szerződésben nem szabályozott általános jellegű kérdések rendezése, a munkaviszonyra, bérekre, szociális és kulturális juttatásokra vonatkozó irányelvek,

A szakmai vezetőkre vonatkozó szakszervezeti véleményezési hatáskör szabályozása

A munkahelyi demokrácia továbbfejlesztése indokolja a vezetőkre a szakszervezeti véleményezési jogkör kiterjesztését az eddigieknél szélesebb körre.

A dolgozók közösségét megillető véleményezési jog az éves vezetői tevékenységre, továbbá a munkaviszonyukkal összefüggő lényeges intézkedésekre (alkalmazás, megbízás, felmentés, minősítés, kitüntetés) kiterjed. A munkaviszonnyal kapcsolatos intézkedések vonatkozásában a véleményezési jogot előzetesen kell érvényesíteni.

A véleményezési jogokat a következők szerint kell érvényesíteni:

— a Magyar Posta

igazgatóinak tekintetében

- kinevezésüket, felmentésüket, minősítésüket, kitüntetésüket, a Postások Szakszervezetének elnöksége;

szakosztályvezetőinek, önálló osztályvezetőinek tekintetében

- éves tevékenységüket, a dolgozók véleménye alapján, je-

- a szociális tervek és a végrehajtásukról szóló beszámoló,
- a részesedési alap felhasználásának előirányzata,
- a középtávú bérpolitikai irányelvek,
- a béren felüli juttatások elveit,
- a szocialista munkaverseny középtávú irányelveit,
- a Magyar Posta Törzsgárda Szabályzata.

Véleményezési jogkörébe tartozik

- a posta hosszú távú, középtávú és éves terve, valamint ezek végrehajtásának értékelése,
- az alapok képzésére rendelkezésre álló nyereség (fejlesztési, részesedési, elkülönített tartalékalapok) felosztási arányai,
- a Magyar Postát érintő átszervezés, korszerűsítés.

Ellenőrzési jogkörébe tartozik

- a postás dolgozók élet- és munkakörülményeit, szociális és kulturális ellátottságát érintő szabályok megtartása,
- a postás dolgozók összességét vagy egyes rétegeit érintő, a munkaviszonyra vonatkozó szabályok megtartása.

4.2. POSTÁSOK SZAKSZERVEZETÉNEK ELNÖKSÉGE

Hatásköre

Döntési jogkörébe tartozik

- a Postások Szakszervezete részére a jóléti és kulturális alapból átvuttalt összegek felhasználása.

Egyetértési jogkörébe tartozik

- a posta éves bérfejlesztésére vonatkozó elvek és a postaszervek közötti felosztása,
- a szocialista munkaverseny helyzetének értékelése,
- a postaszervekre és kollektívákra vonatkozó kitüntető címek, valamint a jutalmazásukra tett javaslat,
- az éves lakásépítési költsönkeretösszegének postaszervek közötti felosztása,
- a kollektívákra vonatkozó magasabb állami és szakmai kitüntetések javaslata,
- az éves postai kitüntetői keretek postaszervek közötti felosztása,
- a posta munkavédelmi, újítási szabályzata, valamint a törzsgárdaszabályzat módosítása.

Véleményezési jogkörébe tartozik

- a Magyar Posta által meghirdetett anyagi vagy erkölcsi elismeréssel járó pályázatok,
- a Magyar Posta szintjén a dolgozók széles körét, valamilyen réteget érintő munkáltatói intézkedések tervezete,
- a IV. fejezet szerint hatáskörébe utalt vezetői véleményezés.

ügyosztályvezetőinek tekintetében

- éves tevékenységüket a dolgozók véleménye alapján, jelenlétükben a bizalmi,

- kinevezésüket, felmentésüket, minősítésüket, kitüntetésüket a Magyar Posta Központ szakszervezeti bizottsága;

— a középfokú postaszervek

igazgatóinak, igazgatóhelyetteseinek tekintetében

- éves tevékenységüket a szakszervezeti bizalmiak (küldöttek) testülete, vagy az összevont taggyűlés,

- kinevezésüket, felmentésüket, minősítésüket, kitüntetésüket a Magyar Posta Központ Szakszervezeti Bizottsága;

— a középfokú postaszervek

igazgatóinak, igazgatóhelyetteseinek tekintetében

- éves tevékenységüket a szakszervezeti bizalmiak (küldöttek) testülete, vagy az összevont taggyűlés,

- kinevezésüket, felmentésüket, minősítésüket, kitüntetésüket a Magyar Posta Központ Szakszervezeti Bizottsága;

- éves tevékenységüket a bizalmi testület vagy az összevont taggyűlés,
- megbízatásukat, a megbízás visszavonását, minősítésüket a szakszervezeti bizottság,
- kollektívát irányító egyéb termelés- és forgalomirányítók (ahol önálló szakszervezeti bizottság van),
- éves tevékenységüket a dolgozók véleménye alapján, jelenlétükben a bizalmi, több illetékes bizalmi esetén a főbizalmi,
- megbízásukat, a megbízás visszavonását, minősítésüket, kiüntetésüket a helyi szakszervezeti bizottság,
- a postahivatalok, üzemek vezetőinek és helyetteseinek tevékenységét: (ahol önálló szakszervezeti bizottság van)
- éves tevékenységüket a bizalmi testület, vagy az összevont taggyűlés,

- megbízatásukat, a megbízás visszavonását, minősítésüket a szakszervezeti bizottság,
- kollektívát irányító egyéb termelés- és forgalomirányítók (ahol önálló szakszervezeti bizottság van),
- éves tevékenységüket a dolgozók véleménye alapján, jelenlétükben a bizalmi, több illetékes bizalmi esetén a főbizalmi,
- megbízásukat, a megbízás visszavonását, minősítésüket, kiüntetésüket a szakszervezeti bizottság
- azoknál a IV. és ennél magasabb osztályú postahivataloknál, ahol önálló szakszervezeti bizottság nincs, a vezető, a vezetőhelyettes és a kollektívát irányító egyéb termelés- és forgalomirányítók
- éves tevékenységüket a dolgozók véleménye alapján, jelenlétükben a bizalmi, több illetékes bizalmi esetén a főbizalmi,

- megbízásukat, a megbízás visszavonását, minősítésüket, kiüntetésüket a szakszervezeti bizottság (jszb).
- A tevékenység véleményezése az adott testület vezetőjének (illetve bizalmi), az egyéb kérdések véleményezése a munkáltatói jogkört gyakorlónak (vagy megbízottjának) előterjesztése alapján történjen.
- Az éves tevékenység véleményezésére meg kell hívni a munk

káltatói jogkört gyakorlót, illetve az általa megbízott közvetlen munkahelyi vezetőt. A véleményezés alapját a dolgozóknak a vezetők adott időszakban végzett munkájáról szerzett tapasztalatai képezik.

A munkaviszonnyal kapcsolatos testületi véleményt írásban kell elkészíteni, és azt a munkáltatói jogkört gyakorló szerv vezetőjéhez (megbízottjához) eljuttatni.

Záró rendelkezések

A munkahelyi demokrácia gyakorlásának biztosítása az MSZMP elvi irányítása alapján minden szintű szakmai vezető és szakszervezeti szerv feladata, a KISZ-szervezetek közreműködésével.

A munkahelyi demokrácia fórumainak tanácskozását úgy kell

nosításáról, a nem hasznosítható javaslatok megválaszolásáról. A tanácskozásokon elhangzottakról jegyzőkönyvet kell felvenni, az elhangzott, de külön vizsgálatot igénylő észrevételekre, javaslatokra 15 napon belül írásban kell válaszolni.

Az együttes szabályozás biztosítása a posta területén a munkahelyi demokrácia érvényesülésének továbbfejlesztését. Célul tűzük ki, hogy az egyszemélyi felelős vezetés és a munkahelyi demokrácia egységben fejlődjön. Alkalmazása váljon szocialista vezetői gyakorlattá a mindennapi munkakapcsolatokban is.

A munkahelyi demokrácia egyes kérdéseiről szóló hatályos jogi szabályozást, annak postai

Csáki Lászlóné s. k.
a Postások Szakszervezetének főtitkára

Tóth Illés s. k.
a Magyar Posta elnöke

A munkahelyi demokrácia rendszere és érvényesülésének biztosítása a Magyar Posta területén című szabályozás végrehajtásával kapcsolatos feladatok

Az 1049/1982. (XII. 15.) Mt—SZOT együttes határozata alapján „A munkahelyi demokrácia rendszere és érvényesülésének biztosítása a Magyar Posta területén” című, a Magyar Posta elnökének és a Postások Szakszervezete elnökségének együttes szabályozási kiadásra került. A szabályozást a csatolt melléklet tartalmazza. Az együttes szabályozás végrehajtására az alábbiak szerint rendelkezem:

1. A postaszervek a párt- és társadalmi szervekkel közösen alakítsák ki a szabályozásban foglaltak ismertetésének módját. Biztosítani kell, hogy a vezetők és a dolgozók széles körben megismerjék az abban foglaltakat. A helyileg legalkalmasabb módon meg kell szervezni a vezetők felkészítését annak érdekében, hogy az új szabályozás alapján a munkahelyi demokratikus fórumok működéséhez szükséges tevékenységet megfelelő szinten lássák el.
2. A postai szakmai képzettséget adó, valamint a vezető- és továbbképző tanfolyamokon oktatni kell a munkahelyi demokrácia kérdéseit. (Munkahelyi demokrácia fórumai, hatásköre, szervezésük, lebonyolításuk, a felvetett javaslatok intézése stb.) Az oktatás céljára fel lehet használni az osztályfőnöki órát, a társadalmi, illetve a politikai ismeretek című tantárgyat.
3. A munkahelyi demokrácia fórumait a társadalmi szervekkel együtt kell előkészíteni, hogy az érdemi-tartalmi működés biztosítva legyen.

A szükséges írásos anyagokat, előterjesztéseket úgy kell elkészíteni, hogy alkalmasak legyenek a tárgyalandó téma valamennyi összefüggésének bemutatására. Közérthető módon, javaslatok esetében a lehetséges változatokat bemutatva tárgyalják az adott témát.

A szakmai részről készített írásos anyagokat úgy kell elkészíteni, hogy azok a tanácskozás előtt általában 10 nappal az illetékes szakszervezeti bizottságnak átadásra kerüljenek. Ettől indokolt esetben — témától függően — az igazgató és a tszb közös megállapodása alapján lehet eltérni.

A közép fokú postaszerv szakmai és szakszervezeti vezetése saját hatáskörben alakítsa ki a fórumok előkészítésével, a tárgyi és személyi feltételek biztosításával kapcsolatos munkamegosztást, azt figyelembe véve, hogy az adott fórum kinek a szervezésében kerül megtartásra. Ezt azzal a kivétellel kell alkalmazni, hogy a bizalmiküldött-testületi ülések-re utazók utazási költségét, valamint a bizalmiküldött-értekezlet megtartásához esetleg szükséges helyiségbérlet költségét a szakma fedezi. (Helyileg kell kialakítani annak módszerét, hogy a szakszervezet szervezésében való lebonyolítása és a költségek szakmai elszámolása hogyan kapcsolódik.)

A termelési tanácskozások előkészítésére a közép fokú postaszervek a helyi adottságoknak legmegfelelőbb formákat, módszereket (így pl. aktívaértekezlet, szakmai forgalmi konferencia) alakítsanak ki. Összehangolt elő-

készítéssel biztosítsák, hogy a termelési tanácskozások a posta és a postaszervek kiemelt adatait a végrehajtására mozgósítsák a dolgozókat. A termelési tanácskozások közérthető módon és szakszerűen tárgyalják a témákat és ezzel adjanak módot a dolgozók kezdeményező készségének kibontakoztatására.

A közép fokú postaszervnél a szocialistabrigád-vezetők (küldöttek) tanácskozásán a résztvevők körét úgy kell meghatározni, hogy valamennyi hivatal, üzem, osztály, műhely stb. képviselte biztosítva legyen. A küldöttek száma nem haladhatja meg a brigádvezetők számának az 50 százalékát. Törekedni kell arra, hogy a nők és fiatalok számarányuknak megfelelően vegyenek részt a tanácskozásokon.

4. A felsőbb szervek képviselőinek biztosítása érdekében az egyes fórumokkal kapcsolatban előzetes bejelentési kötelezettségnek kell eleget tenni az alábbiak szerint: a kishivatali dolgozók tanácskozását, a küldöttes végrehajtásáról szóló beszámolót, illetve módosítástervezetet tárgyaló bizalmi testület ülést (összevont taggyűlést) ülést (középszintű (és nagyobb létszámú munkahelyi szintű) szocialistabrigád-vezetők tanácskozását, az újítók-feltalálók tanácskozását és az anketókat (időpontját, helyét, napirendjét) megtartásuk előtt legalább 10 nappal be kell jelenteni a Magyar Posta Központjának, illetve a Postások Szakszervezetének. Így:

— A kishivatali dolgozók tanácskozását a Magyar Posta Köz-

pontja postaszakosztályának és a Postások Szakszervezete szervezési és káderezeti szervezete.

A postaszakosztály gondoskodik a Magyar Posta Központja részéről a képviselő biztosításáról.

— A Magyar Posta Kollektív Szerződésének végrehajtásáról szóló beszámolót, illetve a módosítástervezetet tárgyaló bizalmi testület ülést (összevont taggyűlést) a Magyar Posta Központja munkaügyi és szociálpolitikai szakosztályának, valamint a Postások Szakszervezete közgazdasági osztályának.

A munkaügyi és szociálpolitikai szakosztály gondoskodik a képviselő biztosításáról.

— A közép fokú postaszervek a szocialistabrigád-vezetők tanácskozását (és a nagyobb létszámú munkahelyi szintű szocialistabrigád-vezetők tanácskozását), a Magyar Posta Központja munkaügyi és szociálpolitikai szakosztályának és a Postások Szakszervezete Közgazdasági osztályának.

A munkaügyi és szociálpolitikai szakosztály biztosítja a postaszintű képviselő összehangolását.

— A közép fokú postaszervek az újítók-feltalálók tanácskozását, valamint az anketókat a Magyar Posta Központja fejlesztéspolitikai osztályának, valamint a Postások Szakszervezete közgazdasági osztályának.

A fejlesztéspolitikai osztály gondoskodik a postaszintű képviselő összehangolásáról.

5. A közép fokú postaszerv saját hatáskörben alakítsa ki és sza-

bályozza a fórumokon a jegyzőkönyvek vezetésének, kezelésének, javaslatok, észrevételek, válaszadásának rendszerét, figyelembe véve, hogy az adott fórum kinek a szervezésében kerül megtartásra. A tanácskozásokon tett észrevételeket, javaslatokat hitelesített jegyzőkönyvben kell rögzíteni.

A fórumokon történt felvetésekre, kérdésekre — lehetőleg a felvetéskor — érdemi választ kell adni. Amennyiben a javaslat, észrevétel további megítélést, megvizsgálást igényel, a tanácskozást követően 15 napon belül írásban kell a felszólalónak válaszolni. Ugyancsak írásbeli választ kell adni az írásban beadott észrevételekre, javaslatokra is. Amennyiben az észrevétel, javaslat elbírálása az adott fórum szintjének hatáskörét meghaladja, azt a felsőbb postaszervhez kell továbbítani, a felvételt követő 8 napon belül. Az elbírálásra illetékes postaszervhez való érkezéstől számított 30 napon belül biztosítani kell az észrevétel, javaslat elbírálását.

A felsőbb postaszervnek a felterjesztett ügyben hozott döntéséről tájékoztatni kell a felterjesztő fórumot.

A jegyzőkönyvet a postaszerv által helyileg kialakított szabályozás szerint 10 évig kell őrizni.

6. A közép fokú postaszervek és végrehajtó szervek felügyeleti ellenőrzése, illetve szemléje keretében vizsgálni kell a munkahelyi demokrácia fórumrendszerének működését, a feltételek biztosítását.

A közép fokú postaszervek az éves szöveges mérlegbeszámoló-

végrehajtásáról szóló jelen szabályozást, továbbá az alkalmazás során nyert tapasztalatokat, a jogszabályok helyes értelmezését a szakmai vezetők és társadalmi szervek részéről ismertetni, oktatni kell.

A munkahelyi demokrácia új szabályozásának megfelelően az ügyrendeket módosítani kell.

Ez a szabályozás a megjelenés napján lép hatályba. Egyidejűleg hatályát veszti a posta-vezérigazgatónak és a Postások Szakszervezete elnökségének 1977. IX. 15-i, az üzemi demokrácia továbbfejlesztéséről szóló együttes határozata és a végrehajtásáról rendelkező 64/1977. (PO. É. 31.) Vig. sz. utasítás.

intézkedések meghozatala során (jogalkotás)

- a) véleményezési,
- b) egyetértési, közös szabályozási,
- c) döntési (önálló szabályozási), a

végrehajtás során (jogalkalmazás)

- a) véleményezési,

- b) egyetértési,
c) ellenőrzési,
d) döntési
jog illeti meg.

A szakszervezetet ezenkívül még megilleti a:

- kifogásolási,
- képviseleti és a
- munkaügyi döntőbizottságok megalakításával és működésével kapcsolatban a részvételi jog.

A munkahelyi demokratikus jogosítványfajtákat a szabályozásban meghatározottak szerint kell alkalmazni. Az adott jogosítvány gyakorlása viszont felveti további munkahelyi demokratikus, illetve szakszervezeti jogok gyakorlásának szükségességét (pl. a véleményezési jog figyelmen kívül hagyása a kifogásolási jog érvényesítését vetheti fel).

1. Véleményezési jog

A véleményezési jog azt jelenti, hogy az illetékes szakmai vezető a szabályozásban meghatározott kérdéskörökben a kiadást vagy végrehajtást megelőzően köteles az illetékes munkahelyi demokratikus fórum véleményét kikérni.

A munkáltató a vélemény tartalmától eltérő intézkedés kiadására is jogosult, azonban köteles a vélemény figyelmen kívül hagyásáról, és annak indokáról az intézkedéssel egyidejűleg a véleményezésre jogosult szervet tájékoztatni. A szabályozásnál, döntésnél, intézkedésnél az előzetes vélemény kikérésének elmulasztása maga után vonja az érvénytelenséget.

A munkahelyi demokratikus fórumra is történhet javaslattevés, részvétel, kezdeményezés a gazdasági vezetés felé. Amennyiben a kezdeményezés dolgozói részről történik, a szakmai vezetésnek kötelezettsége, hogy az abban foglaltakat megvizsgálja, elfogadás esetén döntson, intézkedjen, elutasítás esetén ennek kitényt és indoklását a kezdeményezővel, javaslattevővel, illetve a fórummal közölje.

A gazdasági vezetők munkájának véleményezése a jogosítvány speciális, újszerű formája. A szocialista társadalmi és gazdasági viszonyok fejlődése szükségessé teszi, hogy a dolgozók véleményét mondjanak a gazdasági vezetők tevékenységéről. Ennek a jogkörnek a célja a dolgozóknak a vezetésbe való közvetlen bevonása, úgy, hogy növeljen a felelősségüket az adott egység tevékenységéért, a termelés gazdaságosságáért, az élet- és munkakörülmények helyi alakulásáért. A véleményezési jog tartalmát tekintve azonos a más kérdéskörökkel kapcsolatosan kialakított véleményalkotással.

2. Egyetértési jog

Lényegesen hatékonyabb, mint a véleményezési jog. Biztosíték arra, hogy a szakmai vezetők csak abban az esetben adhatnak ki vagy módosíthatnak szabályozást, illetve tehetnek intézkedést, ha azokhoz az illetékes fórummal egyetértésben döntenek. Az olyan intézkedések, amelyeket egyetértés nélkül, vagy annak ellenére hoznak, jogszabályellenesek. Az egyetértés megléte a tervezett szabályozás, intézkedés érvényességének feltétele.

Amennyiben a szakmai vezető és az illetékes fórum között nem alakul ki a tervezett intézkedéssel kapcsolatos egyetértés, és a véleménykülönbségből nem sikerül kompromisszumra jutni, úgy a felsőbb szakmai és szakszervezeti szervhez kell fordulni. A felsőbb szervhez közös javaslatát figyelembe véve kell visszavinni az illetékes fórum elé a vitatott témát. Tehát a felsőbb vezető nem dönthetnek az adott szintű munkahelyi demokratikus fórum helyett.

A bizalmi egyetértési jogának érvényesítésével kapcsolatban változatlanul azt az eljárást kell alkalmazni, ha az alsó szintű gazdasági vezető és a bizalmi között nem alakul ki egyetértés, hogy a felsőbb szintű gazdasági vezető a vele partner szakszervezeti szervvel egyetértésben dönt a felmerült vitás kérdésekben. Szint a döntésre jogosult felsőbb szintű gazdasági vezető és szakszervezeti szerv az alsó szintű javaslatától eltérően dönt, köteles megindokolni és közölni a bizalmi, hogy miért nem vette figyelembe a javaslatot.

3. Közös szabályozási jog

Az egyetértési jog minősítettebb formája. A közös szabályozás esetén már az előkészítés fázisában közös tevékenység folyik.

4. Önálló szabályozási (döntési) jog

Az önálló szabályozási jog azt jelenti, hogy a hatáskörébe eső kérdéseket a társalkozásra, illetve döntse el az illetékes fórum. Érvényességéhez szakmai hozzájárulásra, vagy egyetértésre nincs szükség. A szakmai vezetés véleményét azonban előzetesen ki kell kérni. Hasonlóan a véleményezési jognál elmondottakhoz, a visszajelzési kötelezettség itt is fennáll.

A fórum által hozott döntés a szakmai szervre is kötelező, az esetek egy részében a végrehajtást is a szakmai vezetésnek kell biztosítania.

5. Ellenőrzési jog

Ez a jogosítvány a többi jogosítvány megvalósulását hivatott elősegíteni, az előzőekből fakad, azokhoz kapcsolódik. A munkahelyi demokratikus fórumok ellenőrzési jogosítványa és a szakszervezetnek az MT-ben biztosított ellenőrzési jogosítványa szervesen összefügg.

Mindezek a központi és helyi szintű rendelkezések megalkotására, kidolgozására, valamint az egyes rendelkezésekre végrehajtására kiterjednek. Ennek keretében tájékoztatást kérhetnek, vizsgálatot tarthatnak. A szakmai vezető a vizsgálathoz szükséges felvilágosításokat, adatokat köteles megadni.

Adott esetben az ellenőrzési jogosítvány érvényesülése tehát úgy is jelentkezhet, hogy a szakszervezet apparátusán keresztül végzett iratbetekintés, adatfeldolgozás stb. szolgál alapul az illetékes fórum ellenőrzési jogának gyakorlásához.

Ha a szakmai vezetés a tapasztalt hibák, mulasztások elhárításánál kellő időben nem intézkedik, a szakszervezet, illetve a fórum megfelelő eljárást kezdeményezhet.

6. Kifogásolási (vétó) jog

A dolgozók hatékonyabb érdekvédelmének biztosítása érdekében a szakszervezet jogosult kifogás emelésére.

— az olyan gazdasági vezetői döntéssel szemben, amely a munkaviszonnyal — ideértve a dolgozók jogaival és kötelezettségeivel kapcsolatos — összefüggő jogszabályokat sért, az intézkedés azokkal ellentétes;

— az olyan gazdasági vezetői döntéssel szemben, amelynek kiadása a szabályok szerint csak a szakszervezettel közösen vagy egyetértésben történhet volna, illetve amely a vállalat dolgozóinak élet- és munkakörülményeire vonatkozó közös vagy egyetértésben hozott vállalati szabályokról;

— az olyan intézkedésekkel szemben, amelyek eltérnek a szocialista erkölcs és bánásmód szabályaitól, sértik a dolgozók érdekeit.

A szakszervezeti szerv által tett kifogás halasztó hatályú, vagyis az intézkedés végrehajtását fel kell függeszteni az illetékes szervek döntéséig. A kifogásolási jogot csak a választott testületek gyakorolhatják. A kifogásolási jog azt a szintű szakszervezeti testületet illeti meg, amilyen szintű gazdasági vezető a szabályozást, intézkedést hozta. A szakszervezeti bizalmiának lehetősége van arra, hogy vétót kezdeményezzen, melyet szóban, vagy írásban kell eljuttatni a szakszervezeti bizottsághoz.

A kifogásolási jog gyakorlása két alapvető körülménytől függ. Egyrészt attól, hogy alkalmazása tekintetében a szakszervezeti testület állásfoglalása, megfontoltsága érvényesüljön, másrészt, attól, hogy a beavatkozás gyors legyen a törvények és az elhelytelen intézkedések, illetve megakadályozása érdekében.

A kifogást a szakszervezet illetékesjénél kell bejelenteni. Ha a kifogást egyedi intézkedés ellen emelték, arról célszerű az érintett döntőzt is tájékoztatni. A kifogásolt intézkedést az érintett gazdasági vezető mindaddig nem hajthatja végre, amíg a döntésre feljogosított szervek állást nem foglalnak a gazdasági vezető és az illetékes szakszervezeti szerv között kialakult vitában.

A kifogást az a gazdasági vezető köteles haladéktalanul megvizsgálni, akihez azt benyújtották. Ha az abban foglaltakkal egyetért, a kifogásolt intézkedést hatálytalanítania kell. Ellenkező esetben a kifogást véleményével együtt 3 napon belül a felettes szakmai vezetőhöz fel kell terjesztieni, aki a partner szakszervezeti szervvel egyetértésben dönt.

Az egyedi ügyben emelt kifogást — helyt nem adás esetén — a munkaügyi bírósághoz kell továbbítani.

7. Képviseleti jog

A szakszervezeti szervezetnek ez a hatásköre érdekképviseleti jellegűből adódik, a dolgozók érdekvédelmét szolgálja. A szakszervezeti szerv a dolgozóknak — az élet- és munkakörülményeket érintő kérdésben — a bíróságok, más hatóságok és egyéb szervek előtt képviselést biztosíthat.

A munkaviszonyt érintő kérdésekben a szakszervezet a dolgozó érdekében — nevében és helyette — külön meghatalmazás nélkül is eljárhat.

8. A munkaügyi döntőbizottságok megalakításával és működésével kapcsolatos részvételi jog

A munkaügyi döntőbizottság állandó elnökét és elnökhelyettesét, tagjait a szakszervezeti bizottság és a szakmai szerv közösen javasolja megválasztásra.

A testületi ülések vitájában tehát a bizalmi álláspontját a bizalmicsoporthoz többségi véleménye, valamint a testületen elhangzott érvek, magyarázatok alapján alakítsa ki, és eszerint szavazzon. Lényeges, hogy a bizalmistestületi üléseken gyakorolt állásfoglalásáról, a hozott döntésekről minden esetben tájékoztassa a csoport tagjait, és politikai munkával, meggyőzéssel mozgósítsa azok megvalósítására. Ha a testület döntése a bizalmicsoporthoz véleményétől eltér, különösen fontos, hogy a bizalmi az indokok ismeretével tájékoztassa a csoportot.

Az együttes szabályozás 1.5. pontjához (összevont szakszervezeti taggyűlés vagy bizalmiak testülete)

Amennyiben a szakmai vezető készít előterjesztést — az összevont szakszervezeti taggyűlésre, illetve bizalmistestületi-ülésre —, az anyaghoz a szakszervezeti bizottságnak írásban vagy szóban el kell készítenie állásfoglalását.

A szakszervezeti bizottság feladata a vezetői munka véleményezésére, a szociális, kulturális, sport-, segélyezési és üdülési öszszegyek felhasználására vonatkozó tervezet elkészítése.

Az együttes szabályozás 1.6. pontjához (szakszervezeti bizottság)

A szakszervezeti bizottság gondoskodik arról, hogy az összevont szakszervezeti taggyűlés vagy a bizalmiak testületi ülése elé kerülő témák kellő időben eljussanak a bizalmicsoporthoz, és ott érdemi módon kerüljenek megvitatásra.

A szakszervezeti bizottság azal segítse a csoporttervezeteket megterjesztését, hogy az szke tagjai aktívan vegyenek részt azokon.

Az szb-tagok informálódjanak a munkahelyi bizalmiak véleményéről, és ezt az szb-ülés vitájában érdemi módon hasznosítsák.

Az együttes szabályozás 3.1. pontjához (szocialistabrigád-vezetők (küldöttek) országos tanácskozása)

A postás szocialistabrigád-vezetők országos tanácskozását (általában 5 évenként) a közép-fokú postaszervek szocialistabrigád-vezetői tanácskozásán kell előkészíteni, és a küldötteket megválasztani.

Az együttes szabályozás IV. fejezetéhez (a szakmai vezetőkre vonatkozó szakszervezeti véleményezési hatáskör szabályozása)

A gazdasági vezetők éves tevékenységéről kialakított vélemény tartalmában térjen ki: a termelés, a szolgáltatás, a gazdálkodás eredményességére, továbbá a postás dolgozók élet- és munkakörülményeinek javítására, a közművelődés elősegítésére, a jó

munkahelyi légkör megteremtésére irányuló vezetői tevékenységre. Értékeljék, hogy milyen a kapcsolat a társadalmi szervekkel, a munkahelyi demokrácia az adott postaszervnél, munkahelyi kollektívánál hogyan érvényesül.

A testület vagy bizalmicsoporthoz véleménye tartalmazza, hogy a dolgozók a vezetői tevékenységet:

- elismerik, vagy mellette elvárásokat, észrevételeket, javaslatokat tesznek a vezetői munka javítására, illetve
- indítványozzák a munkáltatói jogkör gyakorlójánál a vezetői tevékenységének vizsgálatát.

Ha egy szakmai vezetőknek több (2-3) bizalmi a partnere, és nincs főbizalmi, a vezetői tevékenység véleményezését a bizalmicsoporthoz összevont értekezletén kell megtartani. Az előterjesztő lehetőség az a bizalmi legyen, akinek csoporthoz a szakmai vezető tartozik.

A munkáltatói jogokkal kapcsolatos intézkedések vonatkozásában (alkalmazás, megbízás, felmentés, minősítés, kitüntetés) a véleményezés előzetes jelleggel történik. Előterjesztője a felsőbb szakmai vezető, vagy megbízottja, véleményező a szakszervezeti bizottság.

A minősítéstervezzettel kapcsolatosan az illetékes szakmai vezető, vagy megbízottja a minősítéstervezzetben foglaltakat szóban ismerteti. E megállapításokhoz kéri az adott szakszervezeti bizottság véleményét, melyet az írásban ad meg.

Az éves minősítési tervet az illetékes szakszervezeti bizottságnak meg kell küldeni.

Az együttes szabályozás V. fejezetéhez (záró rendelkezések)

A munkahelyi demokratikus fórumokon hozott döntések kifejezik a dolgozók akaratát. Végrehajtásukért a szakmai vezetés és a szakszervezet együttesen felelős. Biztosítani kell, hogy a jogos és reális problémák megoldást nyerjenek, ezért a dolgozók véleménye alapján a vita során önkéntetni kell a különböző nézeteket, elképzeléseket. A szakmai és dolgozói véleményeket egyeztetni kell, és biztosítani azt, hogy a dolgozók javaslata beépüljön a tervezett intézkedésekbe. Ha anyagi vagy egyéb okok miatt nem oldható meg valami, a megfelelő választ a bizalmicsoporthoz el kell juttatni.

A közép-fokú postaszerv szakmai és szakszervezeti vezetése saját hatáskörben alakítsa ki a fórumok előkészítésével, a tárgyi és személyi feltételek biztosításával kapcsolatos munkamegosztást, azt figyelembe véve, hogy az adott fórum kine a szervezésében kerül megtartásra. Ezt azzal a kivétellel kell alkalmazni, hogy a bizalmiküldött-testületi ülések

re utazók utazási költségét, valamint a bizalmiküldött-értekezlet megtartásához esetleg szükséges helyiségbérlés költségét a szakma fedezi. (Helyileg kell kialakítani annak módszerét, hogy a szakszervezet szervezésében való lebonyolítása és a költségek szakmai elszámolása hogyan kapcsolódik.)

A munkahelyi demokratikus jogok gyakorlása során a szakszervezetcsoporthoz taggyűlésen (csoportmegbeszélésen), valamint az összevont taggyűlésen biztosítani kell a nem szakszervezeti tagok részvételét is.

A szakmai részről készített írásos anyagokat úgy kell elkészíteni, hogy azok a tanácskozás előtt általában 10 nappal az illetékes szakszervezeti bizottságnak átadásra kerüljenek. Ettől indokolt esetben — a témától függően — az igazgató és a tsz közös megalapodása alapján el lehet térni.

A postai szakmai képzettséget adó, valamint a vezető- és továbbképző tanfolyamokon kívül széles körben biztosítani kell a munkahelyi demokrácia kérdéseinek megismertetését, oktatását. Ennek érdekében a szakmai vezetés és a társadalmi szervek közös akcióprogram keretében határozzák meg a feladatokat. Oktatással, módszertani ajánlásokkal, helyszíni segítséssel készítsék fel a munkahelyi vezetőket, dolgozókat, valamint a bizalmiakat, szakszervezeti tisztségviselőket jogaik gyakorlásának módszerére és kötelezettségeik teljesítésére, a munkahelyi demokrácia gyakorlására. Segítsék a jó módszerek megismerését, elterjesztését, a hatáskörök ésszerű decentralizálását.

A szakmai vezetők és a szakszervezeti szervek a dolgozók által tett javaslatok elbírálását és megvalósításáért felelősséggel tartoznak.

A tanácskozáson a választás után — összefoglalásként — határozatot kell hozni. A testületi üléseken az állásfoglalásokat, a határozatot nyílt szavazás útján, a többségi elv érvényesítésével alakítsák ki! A testület akkor határozatképes, ha az érdekeltek (megválasztottak) 2/3-a jelen van.

Annak érdekében, hogy a szakmai által végrehajtandó szakszervezeti kezdeményezések kellő szakszervezeti-szakmai összhangban szülessenek, célravezető a szakszervezeti testület határozat-tervezetének — amennyiben előzetesen kiadásra kerül — előzetes átadása. Amennyiben kizárólag a testületi ülés vitáján alapján történik határozathozatal, annak gyors átadásával kell elősegíteni, hogy a határozatra vonatkozóan szakmai véleménynyilvánítás, szükség szerint a szakma részéről a végrehajtás érdekében az alsóbb szakmai vezetés felé intézkedés történhessen.

Csáki Lászlóné s. k.
a Postások Szakszervezetének
főtitkára

Tóth Illés s. k.
a Magyar Posta
elnöke

A munkahelyi demokrácia rendszeréről és érvényesülésének biztosításáról szóló együttes szabályozás mellékleteivel együtt a Postás Dolgozón kívül a Postaügyi Értesítőben is megjelenik, sőt közzé teszi — megnövelt példányszámmal — szakszervezetünk Elnökségi Tájékoztatója is. Fontosnak tartjuk, hogy e jelentős rendelkezésekkel a posta valamennyi dolgozója megismerkedjék, sőt élni is tudjon a bennük foglalt jogokkal. Éppen ezért lapunk soron következő számaiban rendszeresen visszatérünk az együttes szabályozás sarkalatos kérdéseire, rávilágítva a munkahelyi demokrácia érvényesítésének helyes módszereire. Kérjük olvasóinkat, hogy kérdéseikkel segítsék ez irányú törekvéseinket!

II

Az együttes szabályozás 1.4. pontjához (szakszervezetcsoporthoz taggyűlés, csoportmegbeszélés)

Az együttes szabályozás 1.4. pontjához (szakszervezeti csoport taggyűlés, csoportmegbeszélés)

A munkahelyi létszámú egységeiben (egy-egy műhely, üzemen, osztály, csoport) a dolgozók vitája, javaslatai alapján alakítják ki a többségi álláspontot, amelyet a szakszervezeti bizalmi továbbítja a bizalmi testület, az szb felé közvetlenül, vagy továbbítva céljából átadja a bizalmiküldöttnek.

A szakszervezeti bizalmiak a gazdasági vezetővel együttes tájékoztató, magyarázó, agitációs munkával készítsék fel a dolgozókat a megvitatásra kerülő témákról! Biztosítsák a gondok nyílt, őszinte feltárását, valamint az előzetes tájékoztatást a megoldási lehetőségeiről! A bizalmiak segítsék elő a csoportmunka eredményes kibontakozását, és biztosítsák, hogy az egyes témák tárgyalásánál a vita érdemi legyen! Kü-

lönösen az új érdekek képviselőit, új problémák napirendre tűzését illető kérdésekben fontos lehet, hogy — a szakszervezeti csoport demokratizmusát fejlesztve — a napirendre kerülő kérdések vitája után nyílt szavazással foglaljanak állást a csoport tagjai. Ez a bizalmi szempontjából is fontos, hiszen számára a csoport többségének véleménye az erőt adó hátter.

Központszerelés munkaközösségben

Még az ősztendőben, karácsony előtt látogattam el Miskolcra. Ünnepi hangulatban — és ködben úszott a város. A lakosságot azonban nem zavarta a kellemetlen idő, tömeg hőmpolygott az utcákon, az üzletekben.

Kiss József tszb-titkár kalauzolt a Miskolc városi Távközlési Üzem avasi központjába, melyet 1983 novemberében adtak át. A harmincezes lakótelep toronyházai között épült fel a postának ez az új, korszerű létesítménye. Az épületben postahivatal is működik, leányszállás is van.

Az üzremrészt egységei a diósgyőri, az avasi és öt konténerközpont. Ezt már Bakos Ferencről, a központ vezetőjétől hallok, akitől azért kértem a találkozót, hogy tájékozatosan a náluk működő gazdasági munkaközösségről. A név hosszú: *Helyi és Távhívó Távközlési Központokat Szerelő Vgmk*. Tagjainak száma tíz, de most csak kilencen dolgoznak, mert a gárda egyetlen hölgytagja elment szülősi szabadságra.

12 ezer normaóra

— Munkánk van bőven, nem is győzzük — mondja a központvezető, aki a munkaközösségnek is tagja. — Valamikor 1982-ben adtuk be kérelmünket a megalakulásra, a munkaprogrammal, de 1983 márciusában elutasították. Egy hónap múlva azonban változott a helyzet, létrejött a szerződés. Hivatalosan május 26. óta létezzünk és dolgozunk. Első munkánk egy hibaszórály létrehozása lett volna, de a huzavona miatt ki-futottunk az időből, így sok-sok túlórával kellett ezt a feladatot megoldanunk.

— *Mindössze fél éves múlt van a vgmk mögött. Ez idő alatt mit csináltak?*

— Első feladatként kaptuk az ARF—7 A2 együttműködést biztosító berendezés szerelését. 3302 normaórát kaptunk a munkára, valamivel alatta maradtunk a tervezett időnek. Párhuzamosan dolgoztunk a diósgyőri központban az avasi vonalsatlakozók szerelésén, a központ átprogramozásán. Következett a belváros három konténerközpontjában az áramkörök illesztése, az üzembe helyezési vizsgálatok elvégzése. Ezután az Avas átterhelésével kapcsolatos munkák következtek. A belvárosban nyolc ARL-egység üzemelt ideiglenesen Diósgyőr felől, ezeket át kellett fordítani a három konténerközponthoz. A belső egységeket szereltük. Egy fővárosi újítást is megvalósítottunk: a távhívások saját távhívó központ nélkül, közvetlenül bejutnak Budapestre. Ezt november 30-án helyezték üzembe. Munkaközösségünk ezzel 1983-as tevékenységét befejezte. Lett volna még egy sürgős téma, de ezt már nem tudtuk vállalni. Vezetőink meg is érték.

— *Jó volt tehát a bemutatkozásuk. Fél év alatt számos fontos munkát elvégeztek.*

— 1983-ban nyolcezer normaórára szerződünk az igazgatósággal. Lett belőle — amit teljesítettünk — 12 ezer. Túlórában ezt lehetetlenség lett volna elvezetni. Egyrészt a dolgozók ezt nem vállalták volna, másrészt senki sem engedélyezte volna a reggel 7-től este 10-ig tartó munkát. Meg azután voltak olyan megbízatások, amelyeket szinte azonnalra kértek, mire a túlóraigény engedélyezése végigment volna a maga előírt útján, a munkával már készen kellett lenni. A munkaközösségeknél nincsenek ilyen kötöttségek, hasznosságuk rugalmasságukban is megmutatkozik.

— *Fél év alatt rengeteg munkát vállaltak és teljesítettek. Hogyan bírták?*

— Mindannyian fiatalok vagyunk, egészségesek. Van, aki most alapít családot (a hét végén éppen esküvőre készültek), vannak többgyermekesek, nekem is két lányom van. Főleg lakásépítésre vagy törlesztésre gyűjtünk, s nincs az a pénz, ami elég lenne.

Persze a többletmunkának is van hatása. Nekem az elmúlt évben hét szabadnapom volt, amit otthon töltöttem. Annnyira nem lehet fontos a pénz, hogy magunkra ne vigyázzunk.

Mosolyogva kérdezem, hogy csupa ilyen keménykötésű, élet-erős emberből áll a vgmk, mint Bakos Ferenc. Azt a választ kaptam, hogy igen. S példaként kapóra érkezik Bérki Lajos, aki szintén alkalmas teremtő. Megtudom, hogy az ő vállán még egy „teher” van, brigádvezető is. Továbbá otthon két fiú. Ezenkívül egy társas házlakás törlesztése, 350 ezer forint az OTP-adóssága. Nem látszik fáradtnak; igaz, a fiatal, edzett szervezet sok mindent kibír.

— November és december a szabadságok időszaka volt — hallok a magyarázatot —, kicsit kiphentük magunkat. Ez az oka annak is, hogy a még felkínált munkát nem vállaltuk el. Nemcsak egyéni érdekből, hanem azért is, mert az Élüzem cím egyik feltétele, hogy az évi szabadságot mindenkinek ki kell adni. A vgmk-nak ezt is figyelembe kell vennie.

— *Kik ezek az erős fiatalok, akik így helyt tudnak állni a mindennapos feladatokban és a vállalt többletmunkában is?*

— 1973-ban helyezték üzembe a diósgyőri központot. Ott nevelődött — és megmaradt! — ez a gárda. Nemcsak a munkaközösségben dolgoznak, hanem valamennyien tagjai az említett szocialista brigádnak is. Ottani vállalásaikat is teljesítik. Többen részt vettünk — kölcsönadva — konténerközpontok szerelésén az ország különböző részein. Nagy a szakmai tapasztalatunk. Ez egyrészt azért fontos, mert a végzett munka megbízható, másrészt azért, mert nem mindegy, ki mennyi idő alatt végzi el feladatát.

Szóba kerülnek azok a nehézségek is, amelyek egy új forma gyermekbetegségeit jelzik.

— A gazdasági munkaközösségeknek még nincs tradíciójuk. Ki kell taposni az utat. Felesleges terhet ró ránk például az, hogy „postamunkát” várnak tőlünk. Egészséges a tervszerűség lenne. Az, hogy lenne időnk felkészülni egy-egy feladatra. Az, hogy egész évre kapnánk megrendelést; jobban tudnánk gazdálkodni az időnkkel.

Jöhet a felújítás

— *Milyen anyagi eredmény volt tavalyi munkájuknak?*

— 16-18 ezer forint a személyenkénti tiszta jövedelem. Munkánk mintegy kétharmadának kifizetése most várható. Ez nekünk előnytelen, mert nagyobbak az adóterhek. Hozzáteszem, hogy ezért a pénzért nagyon meg kellett dolgoznunk. 50 forintos normaórával számolunk, ebből lejönnek a közös költségek, marad 26-28 forint.

— *Az eddigiekből arra kezdtetek, hogy bőven maradt feladatuk 1984-re is.*

— Várható munkánk — körülbelül 10 ezer óra — konténerközpont szerelése Miskolc-Kőpórosra, továbbá vidéki kis központok illesztése. Jó lenne, ha már az év elején megkapnánk ezekre a szerződést. Mert ha később adják a megbízást, akkor növelni kell a vgmk létszámát. Későbbi feladatnak ígérkezik a környékbeli községek bevonása távhívó hálózatba. De ha esetleg elfogyának a szerelési munkák, nem maradunk feladat nélkül, mert előbb-utóbb szükségessé válik a központok felújítása. Mi szívesen maradunk a munkaközösségben, megéri nekünk, de úgy hisszük, munkánk a postának is hasznos.

Mielőtt elbúcsúszom Bakos Ferencről, körsétát teszünk a szép, tiszta, tágas üzemben. Arra gondolok, hogy a tervezők, az építők innen nem spóroltak ki semmit. S azok, akik itt dolgoznak, méltók ehhez a környezethez.

Bánhidi Éva

A 3 m módszer a gyakorlatban

Legutóbbi számunkban a PSZSZI munkaelemzési és módszertani csoportjának vezetőjét, Felhős Györgyöt kérdeztük a mozdulatelemzés, munkatanulmányozás, munkakialakítás kezdőbetűiből összeállt 3 m módszerrel, annak alkalmazási területeiről, illetve, hogy ez mennyire vált be a gyakorlatban. Az utóbbi kérdésnek mi is nyomába eredtünk, mégpedig Szeged 3 és Szeged 5 postahivatalban, ahol fél éve dolgoznak egy-egy felvételi munkahelyen e módszer szerint.

Szeged 5 postahivatalban, mielőtt az illetékeseket kérdeztem volna, néhány percig figyeltem a kiszolgálást, igyekezvén összehasonlítani a hagyományos és az új módszer szerint dolgozók munkáját. Mint laikus szemlélőnek egy dolog rögtön szemet szűrt: míg az oldalirányban elhelyezett asztalok mellett ülve kezeltek, addig az új módszer szerint dolgozó föl-föl-állt.

— *Az eltelt fél év és a karácsonyi csúcsforgalom alapján milyen vélemény alakult ki a 3 m módszerrel?*

— Lényegét tekintve a módszer jó — válaszolt egybehangzóan az 5-ös hivatal vezetője, Meszlényiné Király Éva és helyettese, Keresztes Józsefné.

— *Hogyan kell ezt értenünk?*

— Kérdeztem a helytettet. — Az 5-ös hivatal a nagy forgalmat lebonyolító hivatalok közé tartozik, naponta tömeges a feladás. 25 éve vagyok postás, és azt figyeltem meg, hogy nemcsak a feladott levelek száma nő, hanem nagyságuk is. Napjainkban egyre kevesebb a kis alakú borítékban küldött levelek mennyisége, viszont a levélként feladott csomagoké szaporodik. Azért mondom mindezt el, mert az egyik megoldatlan kérdés az új munkaasztalnál épp a levélfelvétel. Ugyanis az asztalon úgynevezett levélbedobó nyílások vannak, amelyek a kis alakú levelek bedobására kiválóan alkalmasak, de a nagyobb és vastagabb küldeményeket már nem nyelik el. De ha elnyelnek is, még mindig gondot okoz a levelek szortírozása. A rovatoláshoz külön munkaerőt kellene alkalmazni, ezért inkább a régi beosztásokról használnak. Magyarán: ha az asztalon levő nyílások befogadnák a levélküldeményeket, dupla munka várna az ott dolgozóra. Másik kifogásunk az, hogy nem számoltak az asztal készítésekor (vagy tervezésekor?) a fémpénzkekkel. Csak a papírpénzeknek van az asztalba sülyesztett, zárható helyük, a gyakran néhány ezer forintnyi fémpénznek már csak az asztal tetőjén jut hely.

— *Az elmondottak szerint a kezelőasztalnak a méretei sem megfelelőek?*

— Úgy ítéljük, hogy kicsik. A bélyegzés is gondot okoz, nemcsak azért, mert nagy területlet igényel, hanem azért is, mert magának a bélyegzőnek sincs célszerű helye. Azért kellett az asztalra helyezett, lábakon álló rekeszes szekrénykét — amely képeslapok és egyéb cikkek tárolására szolgál — eltávolítani, mert a bélyegzőpárnának ez alatt találtunk helyet, viszont a felvevő, ahányszor csak fölemelte a bélyegzőt, annyiszor verte be a kezét a fölötte eléggé alacsonyan levő szekreterbe. A telefonkészüléknek sem találtunk igazán jó helyet.

— *Ezenkívül még mi az oka annak, hogy nem használják a már említett, különféle postai cikkek tárolására alkalmas polc-rendszert?*

— Nálunk a lányok csak úgy hívják ezeket — ugyanis az asztal mindkét oldalán kellene lennie egynek-egynek —, hogy barikádok. Nemcsak egymástól, hanem az ügyfelektől is elzárják őket.

— *Az új asztal fiókjai mennyire hasznosíthatók?*

— Az asztal jobb oldali fiókjai teljességgel használhatatlanok. A legalsó nagyon nehezen mozgatható, és olyan mély, mint egy rókaljuk, a következő keskeny is,

mély is, a legfelső pedig az asztal-
lapba sülyesztett pénztartó miatt alig egy arasznyi, könnyen kiesik. Szóval ez sem jó. A bal oldalon levő pedig azért nem használjuk, mert az asztalba vésett levélbedobókat sem vesszük igénybe a már említett okok miatt.

— *Ezek után már csak arra lennének kíváncsiak, hogy a beszélgetés elején miért állították, hogy a 3 m módszer lényegét tekintve jó?*

— Ez a megállapítást változatlanul, valamennyi észrevételünk ellenére fenntartom — mondja az 5-ös hivatal vezetője, Meszlényiné Király Éva. — Az új asztal mellett, minden hibájának ellenére, könnyebb a munka, mint a hagyományosnál. Az ügyfeleknek is rokonszenvesebb ez a megoldás. Nekünk, postásoknak pedig akkor lenne igazán jó, ha a gyakorlatban tapasztalt hibákat az illetékesek figyelembe vennék, és egy új, tökéletesített asztalt kapnának a hivatalok.

Szeged 3 postahivatalban is hasonló a vélemény, csak hogy helyzetüket még a helyi körülmények is nehezítik.

— *Miért váltják egymást negyedévenként az új asztalnál a felvevők?* — Kérdésünkre a hivatal vezetőjétől, Ambrus Ferencnéől kaptunk választ.

— Minden gondunk gyökere az, hogy maga a helyiség kicsi. A hagyományos asztaloknak épp hogy elegendő ez az alapterület. Az új asztalt csak úgy tudtuk elhelyezni, ha együttül ez a csomagfelvétel helye is. Nos, azért váltogatják itt egymást a lányok, hogy mindenki belekóstoljon „a jóba”.

— A legutóbbi negyedévet Várkonyi Lászlóné töltötte el az új asztalnál. Mi a véleménye a tapasztalatokról?

— A legjobban az bosszantott, hogy miután az ügyfél a különféle barikádok miatt nem láthatja az asztal egész területét, abban a hitben állt sorban a többi ablaknál, hogy itt csak csomagot adhatnak fel. A levélmérlegnek sincs helye, bárhova teszsem, nehézkes rajta mérni. A mi hivatalunk is eléggé nagy forgalmat bonyolít le, délutánonként az egész asztalt beborítja a rengeteg díjelőleges levél. A fiókok szerintem is használhatatlanok. A csomagfeladás miatt percnként föl kell állni, tehát egy jó górgós székre lenne szükség, mert a mostani csak a munkát akadályozza, hol azzal, hogy beleakad az asztalba, hol pedig a lábunkat verjük össze vele. Tény, hogy a filmen bemutatott módszer sokkal jobbnak, célszerűbbnek láttuk, mint amit a fél éves gyakorlat alapján tapasztaltunk.

— *Ha Várkonyi Lászlóné mülta, milyen asztalt készítené?*

— Nagyobbat. Szélesebbet, hosszabbat, több laposabb, kevésbé mély fiókkal, és a széket is kicserélném egy könnyebben irányíthatóra, mozgathatóra.

— *Ambrus Ferencné, a hivatal vezetője szerint, hogyan lehetne igazán jól hasznosítani az új módszert itt a 3-as hivatalban?*

— A kolléganők kifogásai jogosak. Ezeket kiegészíteném még a következőkkel: ha rajtam múlna, valamennyi munkahelyet az új módszer szerint működtetném, vagy nagyobb területen, vagy kevesebb asztallal. Ugyanis az ügyfelek nem állnának tanácstalanul, hol, mit lehet kapni. Gyorsan megszoknák, és ez is gyorsítaná a kiszolgálást. Nem szólvá arról, hogy az új asztalnál, ha az valóban olyan, amilyennek a nagy-könyvben meg van írva, kevésbé fáradnának el a nyolc órai munka során. Az vitán felül áll, hogy a 3 m módszer szerint dolgozók könnyebben kezelnek, mivel mindkét kezüket — még a kevésbé tökéletes asztaloknál is — jól tudják használni. Úgy gondolom, hogy a felvevők idegenkedése az új asztaltól a felsorolt hibák kijavításával, megoldásával elhárítható.

Czeglédi Cecília

Randevú a sikerrel

December 11-én népszerű művészek nevével fémjelzett rendezvényt hirdettek a Postások Szakszervezetének színházában.

Ez a „randevú” igazán sokakat meglepett. A meghívók és a plakátok ugyan öt órára jelezték a találkozó kezdetét, mégis már délután négykor gyülekezni kezdett a közönség.

Nehéz volna egyvalakit kiválasztani a szereplők közül, akinek a neve magában kiváltotta ezt a várakozást, hiszen a főhelyen álló Korda György mellett ott volt a címlapon Tamási Eszter, Gálvölgyi János és Angyal János neve is, őket pedig egyáltalán nem kell külön bemutatni a magyar közönségnek. Ezen a kellemes vasárnap délutánon lassanként forró hangulat alakult ki a szakszervezet épületének színháztermében. Öt órára pedig

minden hely ellett

és a színpadon megjelent — töle megszokott kedves mosolyával — Tamási Eszter, aki szinte pillanatok alatt odavarázsolta közönsége arcára is ugyanezt a derűt tréfás történeteivel, saját pályakezdesére való megkapó visszaemlékezéseivel. Otthonos, közvetlen, szinte baráti légkört teremtett, azonnal rátalált a közös hangra. Mindenkihez szólt, a nézőtérben mégis sokan úgy érezték, hogy Tamási Eszter éppen és csak őhozzá beszél. Gálvölgyi János paródiáit, jól irányzott kiszólásait, remek pantomimját a közönség kiöbbsé-
n nevetéssel és vastapsal jutalmazta.

Jól indult tehát a műsor, és ez szerencsére még akkor sem változott meg, mikor Tamási Eszter bejelentette, hogy Lehoczky Zsuzsa művésznő — betegsége miatt — kénytelen volt lemondani szereplését. Farkas Bálint partnere tehát a műsor következő részében Osváld Marika lett. A zenei kíséretet Auth Ede és együttese szolgáltatta. Az operett-dallamok megszólaltató énekesek hamarosan tűzbe hozták a közönséget, sokan együtt énekeltek velük, a végére tartogatott csárdás pedig egyértelműen meghódította a nézőteret.

A szünet alatt

módunkban állt a művészek véleményét is meghallgatni a műsorról. Az öltözőben elégedett arccal találkozhattunk, élénk beszélgetés folyt, jó volt a hangulat. An-

gyal János egyenesen azt mondta: „ez a legjobb színház” — jó az akusztikája, a színpada, még a levegője is, ami az énekesek szempontjából egyáltalán nem közömbös. És végül jó a nézőtér, hiszen úgy van közel a pódiumhoz, hogy „az ember mégsem vész el a közönségben”, és még a legtávolabb eső pontja sem elérhetetlen az éppen szereplő művész számára.

A rövid szünetet követően fellépő Angyal János azután be is bizonyította, hogy a színház jó adottságai, egy avatottan páro-komponált műsorszámmal meg-sífta — biztos siker.

Talán egyik résztvevővel szemben sem kötöttünk el igazságtalanságot, ha azt mondjuk, hogy a legnagyobb érdeklődés mégis csak Korda György iránt nyilvánult meg, aki Balázs Klára személyében elragadó partnert is hozott magával. „Nézz rám és énekeljünk” című összeállításában először rajongóinak emlékezetes dalaiból idézett fel részleteket. Ezek a számok tették legutóbbi nagylemezét Aranylemezzé, vagyis olyan kiadvány lett, amely elérte a százezer eladási példányszámot. A Repülőtér vagy a Lady N. slágercímeket mindenki ismeri.

Korda György igazi, nagy formátumú előadást mutatott be: nemcsak táncdalának szövege szólt a karneválról, hanem maga körül a teremben is lelkes, karneváli hangulatot teremtett. Így vált előadásának egyik színfoltjává rövid tánca is „Lady N”-nel, a közönség soraiból felkért ismeretlen hölgygel. És e kis intermezzo után befejezésül a Korda — Balázs Klára duó remek fortéval zárta műsorát.

S később, ahogy a nézőtér fokozatosan kiürült, az ajtóknál és a folyosókon csupa kipirult arcot, csillogó szemet lehetett látni. És ez az, ami mindennél inkább bizonyítja: valamennyiünk fáradozása, művészeké és rendezőké egyaránt — jó befektetés volt, sikerült. Olyannyira, hogy helyhiány miatt sok érdeklődő nem is jutott jegyhez, ezért is döntöttünk úgy, hogy ugyanazt a műsort januárban megismételjük. Az időpont 29-e, vasárnap. Ezúton szeretnék a Postás Művelődési Központ nevében is nagyon jó szórakozást kívánni a rendezvényen részt vevő minden postás dolgozónak, a művészeknek pedig sok sikert!

Pintér Károly

Luca napi vásár

Intézetünk vásárt rendez, Segítség és mindenkinél. Nem lesz otthon megunt holmi, S helyben lehet vásárolni.

Ezzel a kis versikével csalogatta a PSZSZI szakszervezeti bizottsága az érdeklődőket a Ferenc Távközlési Üzem KISZ-klubjában tartott vásárra. Akinek akadt otthon olyasmije, ami már semmi-
re sem kellett, bevihette és eladhatta. A rézkartól a pipereholmijig terjedt az áruskálá. Ruhanemből volt a legtöbb, rugdalózó, pu-

lóver, kabát. De lehetett kapni többfajta játékot, stopperos karórákat, lemezjátszókat és egy 1967-es Lancia Évkönyvből Belmondó mosolygott ránk kamaszosan. Luca napi vásárnak hirdették, eredetileg csak december 13-án lehetett volna vásárolni, ám oly mérvű volt az érdeklődés — ami egyben elismerése is a rendezők munkájának —, hogy még néhány napig nyitva lehetett tartani a házi zibvásárt.

Csala Lajos

Az Erkel Ferenc Zeneiskola növendékhangversenyei: február 12-én, vasárnap délelőtt fél 11 órakor a klasszikus tan-szék növendékeinek félelvi vizsgahangversenye, február 22-én, szerdán este 7 órakor pedig a jazz tanszék hangversenye lesz a Postás Művelődési Központ dísztermében.

Decembéri számunkban, az Emlékeim a postáról című pályázat eredményéről szóló közleményben a IV. díj nyertesét között nem szerepeltettük Kovács István (Budapest) nevét. Ugyanott Fejős László utónevét tévedésből Lajosnak írtuk. Elnézésüket kérjük. Szerkesztőség

A Közlekedéstudományi Egyesület postai és távközlési tagozatának február havi programja

Február 8. (szerda) 15 óra, VI., Népköztársaság útja 3. **Kincses Andor:** Új típusú, hazai előállítású asztali bélyegzőgép kialakítása.

Február 9. (csütörtök) 14 óra, VI., Népköztársaság útja 3. **Ivanics Zoltán:** Az új fém-kerámia túlfeszült-ség-védelmi elemekkel szerzett üzemi tapasztalatok.

Február 14. (péntek) 15 óra, VI., Népköztársaság útja 3. **Antók Péter:** Az első hazai kísérleti optikai kábelszakasz létesítése (filmvetítés).

Február 22. (szerda) 15 óra, VI., Népköztársaság útja 3. **Ókros Tiborné:** Olaszországi tanulmányút tapasztalatai az URH rádiókommunikáció terén.

Február 23. (csütörtök) 15 óra, VI., Népköztársaság útja 3. **Jfi. Sárkózi Imre:** Hálózatepítési tapasztalatok Csehszlovákiában és az NDK-ban.

Február 29. (szerda) 15 óra, VI., Népköztársaság útja 3. **Dr. Homi Géza—Jakó Gábor—Opries György:** Göckörzeti hálózatok tervezési irányelveinek ismertetése és tervezési kérdések.

Három hónap is eredményes

Úszótanfolyam óvodásoknak

A jó példa ragadás — tartja a közmondás. Igaz ez a postás óvodákra is, melyekben a hetvenes évek végén ugyan már kezdeményeztek úszótanfolyamokat a nagyobbak számára, azonban technikai akadályok miatt később nem tudták folytatni.

1982-ben — a Szociális Hivatalnak és a Postások Szakszervezetének anyagi hozzájárulásával — a 3-as óvoda nagycsoportosainak ismét szerveztek egyet a közeli Kőér utcai Spartacus uszodában. A kurzus befejeztével nyílt napon mutatták a „tanoncok” a vendégek: szülei és a hivatalos szervek képviselői előtt, mi mindent sajátítottak el — néhányan még a mély vízben is — a vízi tudományból.

Az eredményen felbuzdulva, 1983. szeptemberében a 3-as óvoda újra indította, az 1-es pedig a BVSC-ben kezdte el a nagycsoportosok 12 hetes úszóoktatását, amit 1984. januárjától valamennyi postás óvodában rendszeresíteni fognak. Vagyis: az országban először a postánál terjesztik ki valamennyi gyermekintézményre ezt, az óvodások testnevelési programjába szorosan beépítendő sportágot.

Hasznáról, a lebonyolítás módjáról **Bíró Károlyné** vezető óvónővel beszélgettünk a mesébe illően szép 3-as óvodában.

— A nálunk most már második ízben tartott úszótanfolyam mind a gyermekek, mind a szülők körében nagyon népszerű — mondta —, és ezt a tavaly december 12-iki ismételt nyílt nap is demonstrálta. A meghívottak saját szemükkel meggyőződhattak arról, milyen testi-lelki jó hatással van az 5-6 esztendőskisikre, ha a vízben is biztonságot szereznek, ha legalább az úszás alapjait — a lebegést, a siklást, a hátán úszást — megtanulják.

De nem csupán a legegészségesebb sportok egyikéhez szoktatás miatt van nagy szerepük ezeknek a tanfolyamoknak, hanem abból a szempontból is, hogy a gyermekek megtanulnak az uszodában viselkedni: önállóan törülközőnek, némi segítséggel maguk öltöznek-vetkőznek, rendben rakják le egymás mellé a padkára holmijukat, vigyáznak rá. És persze engedelmeskednek az úszómesternek, **Szabó Sándornak**, akiért egyenesen rajonganak: körülfogják, rajzokat visznek neki ajándékba. A fiatal edző a Spartacus helyben levő óvodásaival naponta foglalkozik, így nagyszerűen ért a kicsik nyelvén.

— Senkit nem kell a medencébe „kényszeríteni”?

— Ha akadt is eleinte néhány pityergős, „Sanyi bácsi” könnyen leszerelte őket, s „házi feladatként” adta ki a szülőknek, hogy otthon, a fürdőkádban, naponta gyakoroltassák a gyerekekkel az arccal vízbe merülést. A kis medence vize egyébként csak a nyakukig ér, hogy bármikor talpra állhassanak. A tanfolyamon való részvételnek ezért is feltétele az egyméteres testmagasság és a betöltött 5 év.

— A heti kétszeri úszófoglalkoztatás, az utaztatás, a felügyelet nem okoz gondot az óvodásoknak, nem bolygatja meg a gyerekek megszokott életvitelét?

— Csupán az óvónőknek jelent többletmunkát, de ezt társadalmi feladatként szívesen vállalták. A délutánosok például jó egy órával előbb jönnek be az edzésnapokon, hogy a két óvónéből és az egy dadából álló kísérő személyzet meglegyen. A Szociális Hivatalnak köszönhetően autóbusszal szállítjuk a csoportokat az innen néhány percrenyire levő Kőér utcába, így ez sem okoz nehézséget. Az óvoda rendje sem változott: az első 20 nagycsoportosból álló turnus 10-től 11-ig úszik, a következő 11-től 12-ig, így mindkét csoport megszártkozva, felfrissülve visszaér ebédidőre. Az úszás tehát semmiképpen nem vesz el időt az egyéb óvodai foglalkozásoktól, sőt, az általános testnevelési program kiegészítőjeként rendkívül hasznosan épül be „tanrendünkbe”.

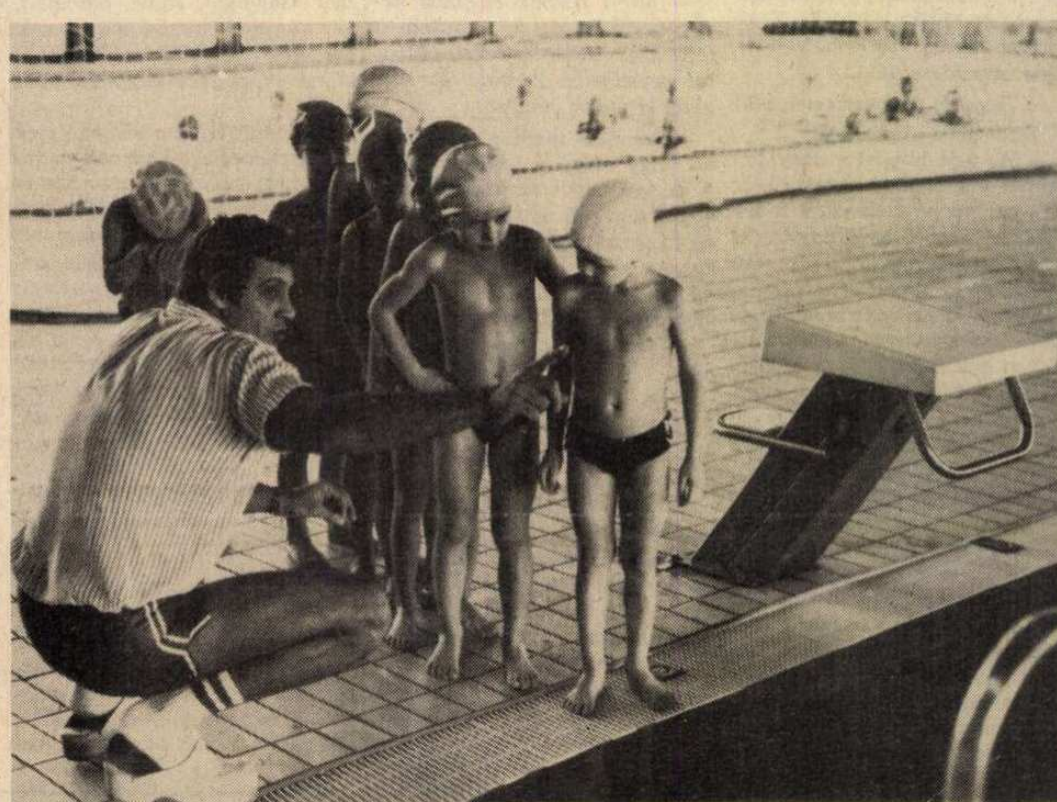
— A szülők nem aggályoskodnak, nem féltik csemetéiket a megfázástól, az esetleges szemgyulladásától?

— A Spartacus uszoda tiszta, jól van fűtve, így még semmilyen

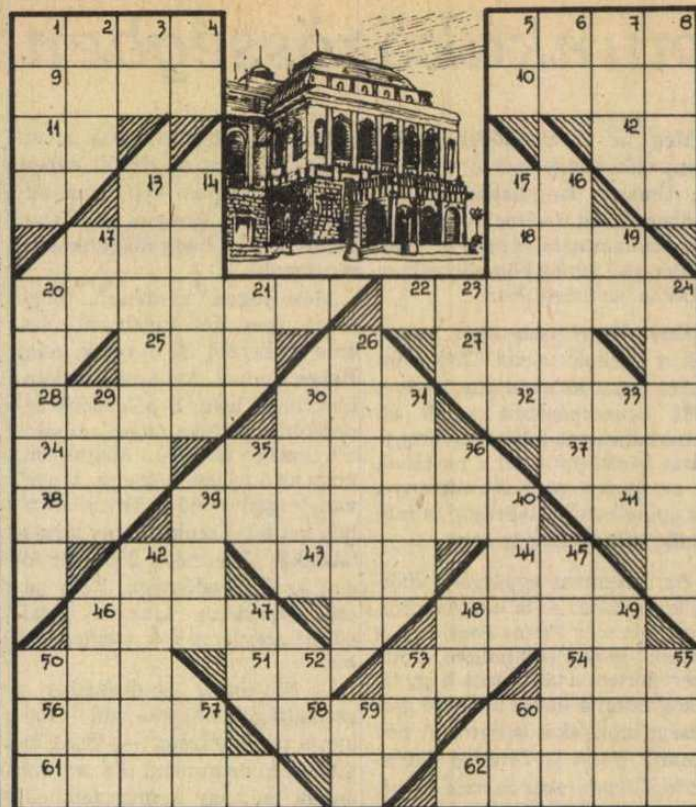
betegség nem fordult elő az úszás miatt. A szülők pedig nem hogy féltének a kicsiket, hanem egyenesen igénylik ezt a lehetőséget, hiszen ők is tapasztalják, milyen jótékonyan befolyásolja a gyerekek közérzetét, testtartását, az izmokat, a koordinált mozgást; ezek hiányát, illetve gyengeségét óvodánk orvosa azelőtt jó néhányszor szóvá tette.

Már rövid idő után megállapítható, milyen jót tesz az úszás az 5-6 éveseknek — erősíti meg személyesen is az előbbi állítást a szobába szinte végszóra benyitó **dr. Balogh Mária**, a 3-as óvoda orvosa. — Egyenesíti a hátukat, rendezettebb lesz lassanként a mozgásuk, edzettebb, ellenállóbb a szervezetük. És hogy ezt nemcsak a szakemberek, hanem a szülők is megállapítják, bizonyítja: a körzetemben szinte naponta megkérdik tőlem az anyukák, apukák: hogyan lehetne az ő gyerekeiket is beírni valamelyik postás „csodaóvodába”, de legalábbis úszótanfolyamra...

L. Simon Zsuzsa

GIACOMO PUCCINI

125 évvel ezelőtt, 1858. december 22-én született **Giacomo Puccini**, a nagy olasz zeneszerző. Keresztretjevényünk az évfordulóra készült.

VÍZSZINTES

1. Színész (Margit). 5. A Bohémélet hősnője. 9. Díszes. 10. Kevéssé. 11. Dupláza város. 12. Görög betű. 13. Helyrag. 15. Kötőszó. 17. Mértékegység. 18. Énekhang. 20. A Bohéméletben nagy sikerrel mutatkozott be az ősbemutatón. 22. Többszemélyes (2 szó). 25. Női becenév. 27. Kevert ara. 28. Nem gyakorlati. 30. Hangszer. 32. Idegen női név. 34. Folyó spanyolul. 35. Dáridózik. 37. Madárlakás. 38. Német kettős magánhangzó. 39. Mindenre kiterjedő. 41. EE-EE. 42. Rádium. 43. Egyenlő részben (görög). 44. Rangjelzés. 46. A Pillangókisasszony szopránja. 48. Baglyok. 50. Európai labdarúgó esemény (röv.). 51. Folyadék. 53. Személyesnév. 54. Postaküldemények kelléke. 56. Hibáztat. 58. Sportszer. 60. Pest megyei község. 61. Basszus a Turandotban. 62. Valódi.

FÜGGŐLEGES

1. Görög betű. 2. Irányítószáma: 2862. 3. Szolmizációs hang. 4. Római pénz. 5. Mindig ez van. 6. Szovjet repülőgéptípus betűjele. 7. Béke, oroszul.

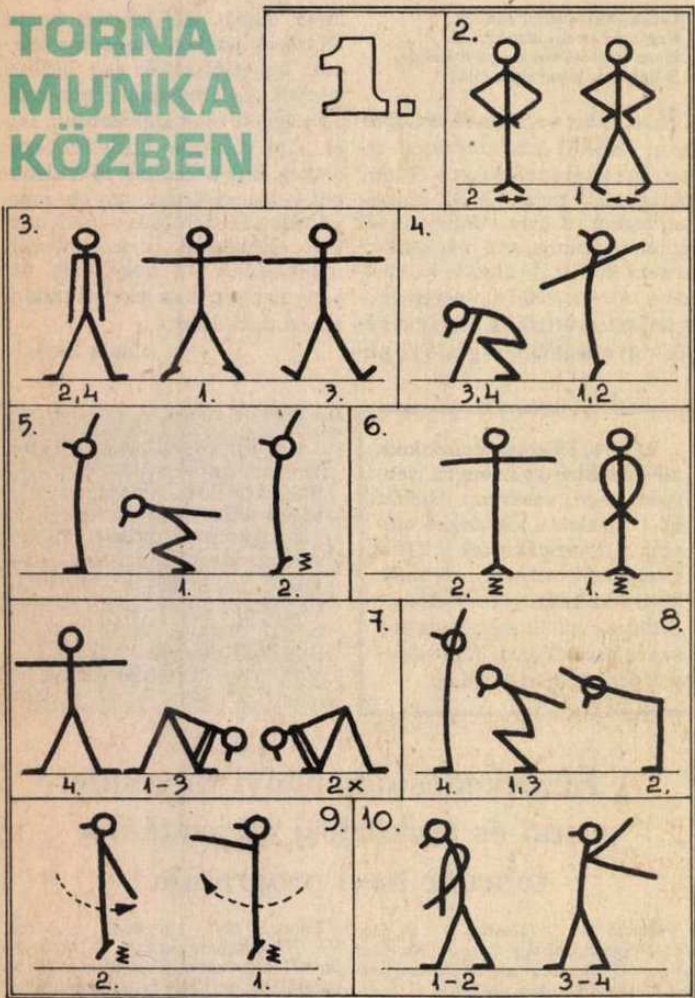
8. Opera-herceg. 13. Szeszt korboly. 14. „A” kínai teherhordó. 15. Itthoni. 16. A Turandot befejezője (Puccini halála után). 17. Növény. 19. Növény része. 20. Író (Tibor). 21. Téli sport. 23. Európai nép. 24. A Pillangókisasszony mezzoszopránja. 26. A Pillangókisasszony 1900-as bemutatójának városa. 29. A Turandot egyik női szereplője. 30. Ügyetlen, balkezes. 31. Tetőfedő anyag. 33. Férfinév. 35. A molibdén vegyjele. 36. Morzejel. 39. Hajó része. 40. Keleti méltóság volt. 42. Teszem. 45. Puccini szülővárosa. 46. Zöldes színárnyalat. 47. Spanyolország és Luxemburg autójelzése. 48. Megelégel. 49. Ifjúsági szervezet. 50. Ilyen a repülő kormány. 52. Ezt a lapot éhesek olvassák. 53. Kis patak. 55. ... Magazin. 57. Házállat (nép.). 59. A ruha dísz. 60. Japán játék (ford.).

— Bánhidi —

Beküldési határidő: február 2. Előző számunk helyes megfajtése: Ezüst sötéttség némasága holdat lakatol a világra.

Könyvtalványt nyertek: **Czibolya Judit** (Hort), **Eigner Jánosné** (Várgesztes), **Juhász József** (Novajdrány), **Dr. Lőrinczi Istvánné** (Salgótarján), **Laczkó Józsefné** (Debrecen).

TORNAMUNKA KÖZBEN

karemelés oldalsó középtartásba. 3—4. ütem: kiindulóhelyzet.

5. Kiindulóhelyzet: szögállás, karok magastartásban. 1. ütem: karlendítés előre hátsó részsütos mélytartásig, törzshajlítás előre, térdugózással. 2. ütem: karlendítés előre magastartás, törzsnújtás felugrással.

6. Kiindulóhelyzet: szögállás, karok oldalsó középtartásban. 1. ütem: szökdelés karlendítéssel mélytartásba. 2. ütem: szökdelés karlendítéssel oldalsó középtartásba.

7. Kiindulóhelyzet: terpeszállás, karok oldalsó középtartásban. 1. ütem: balra törzsfordítás, hajlítás előre a bal boka érintésével. 2. ütem: ellenkező oldalra. 3. ütem: kiindulóhelyzet.

8. Kiindulóhelyzet: alapállás, kar magastartásban. 1. ütem: karlendítés előre, hátsó részsütos mélytartásba, térdugózással törzshajlítás előre. 2. ütem: térdugózással emelés döntésbe, karlendítés előre magastartásba. 3. ütem: karlendítés előre, hátsó részsütos magastartásba, térdugózással törzshajlítás előre. 4. ütem: kiindulóhelyzet.

9. Kiindulóhelyzet: szögállás, hátsó részsütos mélytartás. 1. ütem: szökdelés karlendítéssel mellő középtartásba. 2. ütem: szökdelés karlendítéssel hátsó részsütos mélytartásba.

10. Kiindulóhelyzet: terpeszállás, karok mélytartásban. 1—2. ütem: kilégzés mérsékelt törzshajlításal előre, karkeresztzés a törzs előtt. 3—4. ütem: belégzés törzsnújtással és karemeléssel oldalsó középtartásba.

Hamar Gábor

1. Helybenfutás 30 másodpercig, 5 másodpercig sarokemelés, 5 másodpercig magas térdemelés.

2. Kiindulóhelyzet: szögállás, kéz a csipőn. 1. ütem: lábujj összecsisztatása, sarok nyitása. 2. ütem: sarok összecsisztatása, lábujj nyitása.

3. Kiindulóhelyzet: terpeszállás. 1. ütem: lábujjállás, karemelés oldalsó középtartásba. 2. ütem: kiindulóhelyzet. 3. ütem: sarokállás, karemelés oldalsó középtartásba. 4. ütem: kiindulóhelyzet.

4. Kiindulóhelyzet: guggolótámasz. 1—2. ütem: térdnyújtással lábujjállás,

Postásrepülők évzáró közgyűlése

A hagyományoktól kissé eltérve, néhány héttel előbb a megszokott időpontnál, s a korábban elmaradhatatlan repülőbál nélkül tartotta meg az MHSZ Postás Repülő és Ejtőernyős Klub soron következő évzáró közgyűlését.

A klubélet jelentős eseményének előre hozását a következő évi tennivalók egyszerűbb, a naptári évhez jobban igazodó tervezése, a repülőbál különválasztását pedig a közgyűlés vitaszellemeinek erősítésére való törekvés indokolta. Ugyanis a korábbi közgyűléseken mindig érződött, hogy az idő előrehaladtával a résztvevők egyre inkább a bál kezdetére, a termen kívül várakozókra gondoltak, s ez érthetően ellaposította az éppen hogy kibontakozó vitát, a beszámoló alaposabb elemzését.

A közgyűlésen **Domján Kálmán**, a klub elnöke köszöntötte a jelenlevő vendégeket és a tagságot, majd **Gulyás Ferenc** klubtitkár előbb megemlékezett a Magyar Honvédelmi Szövetség meg-

alakulása óta eltelt három és fél évtized főbb állomásairól, a hazafias és honvédelmi nevelésben betöltött szerepéről, s utána rátért az 1983. évi tevékenység értékelésére.

A klubtitkár megelégedve számolt be arról a kedvező vállalkozásról, melynek eredményeként az egy éve újjászerveződött klubtanácson belül javult a közösségi légkör, s jelentősen emelkedett az agitáció és propaganda színvonala. A repülés népszerűsítésének, valamint a hazafias és honvédelmi nevelésnek az eredményességét fémjelzi az is, hogy a klubtagok az elmúlt évben mintegy két és fél száz budapesti középiskolás diákot mozgósítottak a repülőbizszi pályára való jelentkezésre.

A klubnak a sportban elért eredményei közül figyelmet érdemel az, hogy tavaly 46-an értek el magasabb vizsgafokot, s közülük egy sportoló az aranykoszorús, 10 fiatal pedig az ezüstkoszorús vitorlázórepülő-jelvényt feltételeit teljesítette. Ez az eredmény országosan is kiemelkedő. Továbbá 14 vitorlázórepülő ért el valamilyen minősítési szintet — közülük három első osztályút. A szakosztály tagjai együttalt több mint öt és fél ezerszer szálltak fel, s csaknem 2000 órát repültek.

A versenyeken elért eredmények közül kiemelkedik **Bolla Mária**nak az Európa-bajnokságon elért ezüstérme, valamint a motoros túrarepülő nemzeti bajnokságon győztes **Erdős Mihály**—**Papp György** páros sikere.

Az ejtőernyős szakosztály szintén sikeres évet zárt. Tagjai 3400 ejtőernyős ugrást hajtottak végre. Ejtőernyőzésben 30-an, ejtőernyős többtutasban 20-an értek el minősítési szintet, közülük hatan lettek I. osztályú sportolók, egyúttal 29-en teljesítették a különböző vizsgafokokozatok követelményeit. **Horváth László** követelte az ejtőernyős többtutas országos bajnokság, valamint a Budapest-bajnokság összetett versenyszámait. **Dola Katalin** ezüstérmet nyert az ejtőernyős nemzeti bajnokságon, **Horváth Pál** pedig második lett a Koreában rendezett nemzetközi ejtőernyős többtutas versenyen. Ugyancsak szép sikernek számít a **Horváth László**, **Horváth Pál**, **Kontra Gábor** (valamennyien a klub tagjai) összetételű csapatnak Szófiában, a Fővárosok Ejtőernyős Bajnokságán célbaugrásban elért első, relatív ugrásban kivívott második, valamint az összetett csapatversenyben kiérdemelt harmadik helyezése.

A klubban folyó versenysport színvonalát dicséri, hogy **Bolla Mária** női vitorlázórepülésben — immár tizedszer —, **Horváth László** pedig az ejtőernyős többtutasban lett ismét az év legjobb sportolója.

A pénzügyi munkáról szóló beszámoló **Réder Károly** gazdasági vezető ismertette, majd a beszámoló és az 1984. évi feladatok megvitatása után a közgyűlés megválasztotta a klubtanács új tagjait.

Büki Péter